Vedlegg:

1. Dispensasjonssøknaden fra Egil Kristoffersen & Sønner AS
2. Kart totaloversikt
3. Kart gyteområde
4. Kart fiskeplasser- passive redskaper
5. Rekefelt
6. Oppvekst-beiteområder
7. Fiskeplasser-aktive plasser
8. Marine naturtyper
9. Uttalelse fra Fiskeridirektoratet
10. Fylkesmannen i Nordland, tillatelse
11. Fylkesmannen I Nordland, følgebrev tillatelse
12. Rapport med vedtak fra Mattilsynet

Vedlegg 1

Søknad om dispensasjon fra arealplan for å kunne søke om etablering av akvakulturanlegg ved Gaukværøy

Vi ønsker å etablere et akvakulturanlegg på innsiden av Gaukværøy. Se vedlagt kart 1 som viser planlagt plassering av anlegget. Arealet er avsatt til fiskeri i gjeldende arealplan. Før vi kan starte en generell søknadsprosess til sektormyndigheter må vi ha en dispensasjon fra arealplanen. Planlagt anlegg vil ha 12 enheter for oppdrett av laks, og vil være 800 m langt og 50 meter bredt på havoverflata. Fiskeforbudssonen vil være 1000 m lang og 250 meter brei. Det totale arealbehovet er ca 0,48 km2, dette inkluderer alle førtøyningsinstallasjoner på havbunnen.

Kart 1 Ønsket plassering av anlegg.

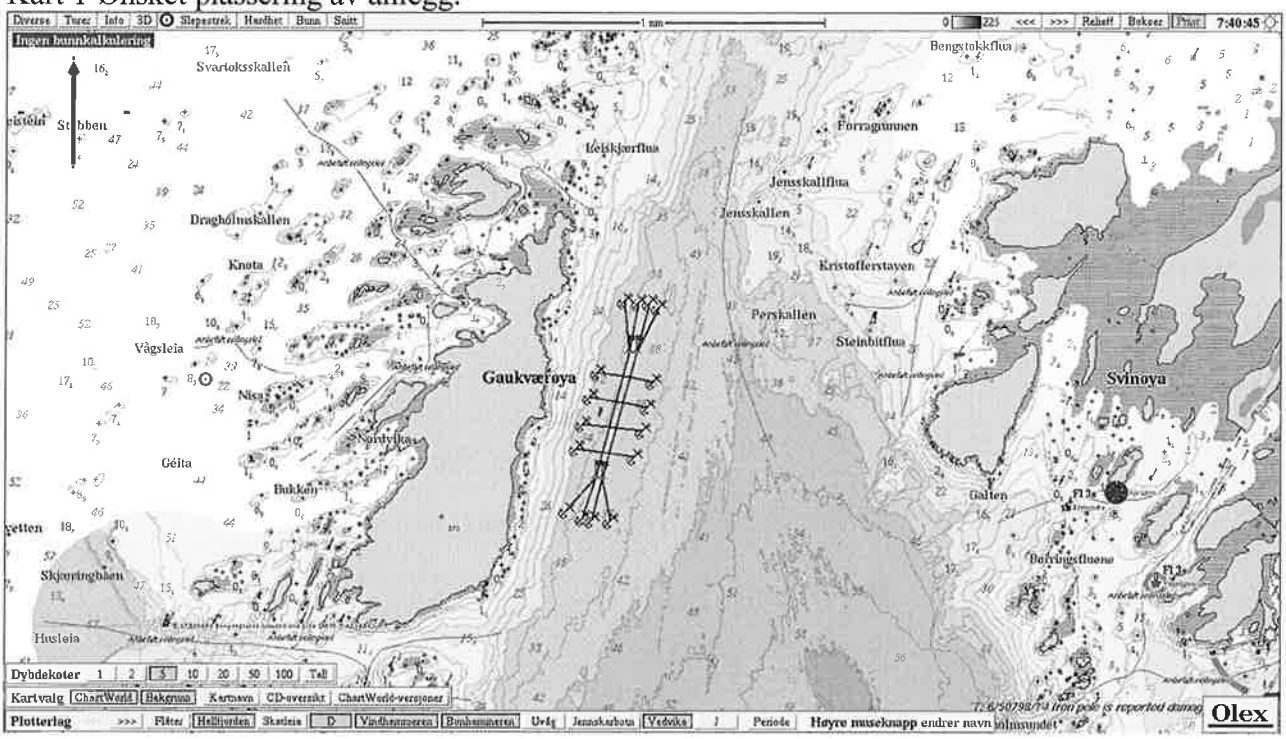

Anlegget er plassert 2 km nord for A9 som er godkjent til akvakultur i dagens arealplan. A9 ligger helt inntil Litløy. Vi har valgt å søke på et areal lenger nord, for å få bedre avstand til reiselivsanlegget Litløy Fyr og unngå de områdene som fiskeflåten benytter mest. I tillegg går straumen nordover slik at utslipp av næringssalter transporteres bort fra fiskeområdet i stedet for gjennom dette. Området innenfor Gaukværøy er mindre værutsatt enn A9. Dette er viktig for sikkerheten til anlegget og arbeidsmiljøet til våre ansatte. Plasseringen tar også hensyn til at det skal være mulig for småbåt å passere innmed land mellom anlegget og øya. Helt eksakt plassering av anlegget vil kunne endres ettersom vi ønsker å tilpasse oss krav fra Kystverk i forhold til farled og fiskerne dersom de har andre alternativer som kan være gjennomførbare for begge parter.
Arealet av A9 er 0,42 km2, mens arealet for inntegnet anlegg inklusive fortøyninger ved Gaukværøy er 0,48 km2. Formen på områdene er forskjellige, men beslaglagt område vil omtrent være like stort. Vi mener plasseringen på innsiden av Gaukværøy er den eneste aktuelle, med begrunnelse i bølgehøyde ved Litløy og begrensninger ved oppdrettsutstyret som finnes på markedet i dag. Det er viktig at de arealene som er avsatt til akvakultur er egnet til sitt formål. Vi foreslår at det opprettes et nytt akvakulturområde i arealplanen. Under revideringa av arealplanen bør A9 bli

gjenstand for vurdering i forhold til om den er for værhard til oppdrett av andre arter (levendelagring av torsk), og om den bør tas bort som kompensasjon for det arealbeslaget tildeling ved Gaukværøy utgjør.

Når det gjelder mulige alternative områder for lakseoppdrett av en viss størrelse i Bø, avhenger dette av mange flere faktorer enn det som vektlegges i en søknad om dispensasjon. Lokalitetssøknaden vurderes av 5 ulike fagetater. Søknaden vil inneholde detaljerte opplysningene om fiskeri og arealkonflikter, tekniske spesifikasjoner for anlegget, fiskevelferds- og fiskehelsemessige faktorer, naturmangfold, miljø, straum, partikkelspredning, driftsplan og bruk, farled og trafikksikkerhet, internkontroll systemene til drifta, beredskapsplaner, kulturminner, tilgjengelighet for allmennheten for å nevne noe. Dette vurderes av fagetatene og blir tilgjengelig for allmennheten under egen høring i kommunen. På grunn av at det er svært mange faktorer som må være tilstede samtidig for at bedriften skal få tillatelse til etablering av ny lokalitet, tror vi dette området er det eneste av en viss størrelse i Bø som kan være mulig å få godkjent. Vi er ikke sikre på at alle fagmiljøene vil komme til samme konklusjon, men ser ingen andre mulige alternativer i Bø nå.

1 Bakgrunn for søknaden

Det er flere faktorer som utløser behov for mer areal til havbruk i Bø.

1. Bedriften utnytter produksjonskapasiteten på eksisterende lokaliteter fullt ut og har derfor begrenset fleksibilitet ved uforutsette hendelser og begrensede muligheter til vekst innenfor dagens areal
2. Slakteriet vårt har ca 40% ledig kapasitet gjennom året. Dette kan forbedres gjennom optimalisering av produksjon på nye lokaliteter i Bø
3. Økt kunnskap om miljø og miljøpåvirkning og økte krav til forskning og dokumentasjon i fjernsonen ved eksisterende anlegg kan gi et behov for lavere utnyttelse av enkeltlokaliteter i lengre perioder enn før.
4. Økt koordinering og opprettelse av felles produksjonssoner sammen med andre aktører (innebærer koordinering av brakklegging, utsett, produksjon og strategier mot lakselus) kan innebære ytterligere restriksjoner på mulig utnyttelse av eksisterende lokaliteter.

En ny lokalitet i Bø kommune, med kapasitet på tillatelsen på 3120 tonn laks, vil gjøre det mulig å tilpasse driften til nye miljøkrav, samt danne grunnlag for mere arbeid for de ansatte på slakteriet, og gir håp om mulig vekst for bedriften i framtiden. Bø kommune har gjennom sitt arbeid med strategisk næringsplan utpekt havbruk som et område med fremtidig utviklingspotensial i forhold til kompetansearbeidsplasser og næringsutvikling. Bedriften har markedskunnskap, økonomi, driftskompetanse, rekrutteringsstrategi og ønsker om utvikling. Tilgang til godt produksjonsareal er i dag den største flaskehalsen for vår videre utvikling og drift. For oss er det viktig å få tilgang til arealer som gjør oss i stand til å utnytte vårt potensiale og våre styrker enda bedre. Dette er nødvendig for at vi skal kunne hevde oss i konkurransen mot store globale aktører.

Uten tilgang til nytt areal og nye lokaliteter i kommunen, vil resultatet kunne bli redusert produksjon av laks i Bø. Vi ser det ikke som sannsynlig at bedriften vil klare å tilpasse seg strengere krav til miljøpåvirkning og økte krav til koordinering med andre havbruksaktører i regionen, uten tilgang til nytt areal som fremtidig produksjon kan spres/roteres på. Egil Kristoffersen & Sønner AS har en lang historie i Bø, og har en sterk lokal forankring. Vi tror det vil være vanskeligere å få tilgang på areal i andre kommuner og andre regioner enn i hjemkommunen hvor ringvirkningene fra

bedriften erstørst og hvor omgivelsene har lang erfaring med bedriftens tilstedeværelse. Dersom Bø-samfunnet som kjenner oss, og vet hva vi står for ikke tror på oss, hvem skal gjøre det da? Etablering utenfor kommunens grenser vil være med på å bygge ned det kompetansemiljøet vi ønsker å skape lokalt, og det vil åpne opp for ansettelse av mennesker uten tilhørighet til vår kommune. I ytterste konsekvens vil det også svekke grunnlaget for produksjon i slakteriet og ramme 19 ansatte.

Vår bedrift har drevet med fiskeoppdrett i Bø i mer enn 30 år. I løpet av denne tiden har vi økt produksjonen fra 50 tonn til 7000 tonn sløyd laks per år. De siste 10 år har antall ansatte økt fra 20 til 36, og omsetningen har økt fra 47 til ca 200 mill. Antall konsesjoner er økt fra 4-6 stk. Vi har 31 årsverk i egen kommune (redusert til 27 i 2014). I den siste konsesjons tildelingsrunden (2014) så vi ikke mulighet til å søke om økning i produksjon. Dette fordi vi ikke hadde erfaring med de nye kravene i lusebehandlingsregimet som fulgte med, og fordi vi ikke hadde ledig kapasitet til å fase inn ekstra produksjon på de lokalitetene vi disponerer. Vekst innenfor oppdrett i Bø kan kun gjennomføres dersom det settes av nye arealer til oppdrett. Vi har klart å levere gode luseresultater siste år, og ser muligheter for god drift med hensyn til lus. Topografiske forhold på de klarerte akvakulturområdene i Bø vanskeliggjør en økning i tillatt produksjon fra dagens nivå, og det er derfor nødvendig med nytt egnet areal til oppdrett. Ved tildelingene i 2003 og 2009 kunne vi fase veksten inn i eksisterende lokaliteter, det er ikke en mulighet nå som områdene har større restriksjoner i forhold til lus, rømming og annen miljøpåvirkning.

Mange av de lokalitetene vi disponerer i dag har liten produksjonskapasitet (1-2 konsesjoner). Vi har forsøkt å få flere av de minste utvidet (Hysjorda, Uvåg og Vedvika) uten at vi har fått tillatelse til dette hos Fylkesmannens miljøvernavdeling. Vi har i stedet fått en oppfordring fra Fylkesmannen om å se oss om etter lokaliteter i eksponerte områder uten terskel. Slike områder finnes det ikke mange av i Bø. Alle fjordene på yttersida har terskel (Møklandsfjorden, Malnesfjorden, Åsanfjorden, Straumfjorden og Skårvågen). Vi mener at det eneste området i vår kommune som vil kunne ha sjanse til å bli godkjent med et produksjonsvolum i størrelsesorden 3000 tonn ligger ved Gaukværøy, og har undersøkt mulighetene grundig før dispensasjonssøknaden blir sendt.

Både Gullestadutvalgets rapport om «Effektiv og bærekraftig arealbruk havbruksnæringen» (04.02.11) og Stortingsmelding om «Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett» (nr 16, 20.03.15) adresserer behovet for produksjonsareal som er godt tilpasset miljø og sonedrift. De politiske føringene om en mere bærekraftig og miljøvennlig produksjon har ført til en dreining mot en mer koordinert og områdebasert produksjon. Dette gjøres praktisk gjennom krav til lusekoordinering, gjennom etablering av årgangsområder, sykdomssoner og kontrollsoner, og inndeling i produksjonssoner, utsettsoner og brakkleggingssoner. Krav om koordinering av utsett både innenfor det enkelte selskap og i samspill med andre oppdrettere medfører et behov for lokaliteter hvor bruken er mest mulig uavhengig av andre lokaliteter. Det er viktig at tilgjengelige lokaliteter kan brukes uavhengig eller i samspill med lokalitetene rundt slik at man ikke må redusere produksjonen enkelte år. Uavhengighet og fleksibilitet kan kun oppnås ved å ligge i god avstand og i unike soner.

Vi har hatt lav/ingen aktivitet ved slakteriet vårt det siste året. Dette skyldes blant annet at lokalitetene på nordsiden av bygda har vært båndlagt etter sykdomsutbrudd. Ved ILA-smitte skal alle anlegg i hele fjordsystem (kontrollsonen), der smitte har vært påvist vaskes og desinfiseres, deretter skal fjorden være brakklagt i minimum to måneder. Etter at vi hadde gjennomført vasking og desinfisering fikk vår nabo Cermaq påvist samme sykdom, slik at vi gikk inn i en ny vaske og

brakkleggingsprosess. Dette har medført betydelig lengre brakklegging, enn det som er normalt i slike tilfeller. ILA-sykdommen har i den senere tid dukket opp med nye tilfeller i Øksnes og Hadsel kommuner, og muligheten for å produsere i et område med lang avstand til naboer blir stadig viktigere. Dette er spesielt viktig for drifta på slakteriet og de ansatte der.

2 Begrunnelse for søknad om dispensasjon fra arealplan

2.1 Økonomi og arbeidsplasser

Omsetning og resultat i oppdrett er som i alle andre næringer avhengig av produsert volum, produksjonskostnad og oppnådd salgspris. De siste årene har salgsverdien for laks ligget mellom 35-45 kroner. For tiden er vi nærmere 30 enn 45. Kostnadene har økt markant og beregnes til å ligge rundt 30 kroner for næringen som helhet. Vårt selskap har i mange år hatt en mer effektiv drift enn gjennomsnittet, men i 2013 og spesielt i 2014 er driftsresultatet kraftig påvirket av redusert produksjonsmengde som følge av sykdom og mangel på lokaliteter. Antallet årsverk er redusert fra 31 i 2013 til 27 i 2014. Dette til tross for at vi har beholdt hele 5 ansatte som har sitt hovedvirke i slakteriet i full stilling. Disse har vær sysselsatt med vedlikehold og utbedring av anlegg i en periode uten drift i slakteriet. Opprettholdelse av disse 5 stillingene vil ikke være mulig over tid, uten at drifta gjenopptas i slakteriet. Alle de 31 stillingene i Bø avhenger av avsatt areal til akvakultur i kommunen vår.

De fleste oppdrettsbedriftene i Norge, er bekymret for at nye myndighetskrav vil redusere mulighetene for produksjon på eksisterende tillatelser og lokaliteter i dag. Oppdretterne søker å tilpasse seg kravene gjennom å finne lokaliteter som er bedre egnet, og ved å ta i bruk ny teknologi og nye produksjonsmetoder. Søknaden om dispensasjon er nødvendig fordi det ikke er flere ledige søkbare områder for oppdrett i arealplanen til kommunen. De områdene som ikke er utnyttet i dag er bedre egnet til andre arter enn laks.

Et anslag på hva full utnyttelse av Gaukværøylokaliteten vil bety for vår totale drift, sysselsetting og økonomi vil være basert på et kvalifisert overslag. Med dagens produksjonsmønster og tiltenkt produksjon på lokaliteten (snitt 2700 tonn / år) tror vi den vil utgjøre basisen for 1/3 av arbeid og inntekter i EKS. Det betyr et nivå på ca 80 mill i omsetning per år- og innkjøp av varer og tjenester i Vesterålsregionen på ca 45 mill. Arbeidskraft knyttet direkte til drift av lokaliteten vil være 11 ansatte i Bø og 3 i Meløy. I tillegg kommer fiskehelse, fôrprodusenter, utstyrslevereandører, palle- og emballasjefabrikanter for å nevne noen av de tjenestene vi kjøper i Vesterålen, og som danner grunnlag for arbeidsplasser og bosetting i regionen. Det er mulig at vi på sikt kan få tillatelse til utvidelse av produksjonen dersom lokaliteten viser seg å være spesielt godt egnet. Dette vil først kunne være aktuelt etter en-to generasjoners drift.

De totale landingene av fisk i Bø i 2014 oppnådde en samlet produktvekt på ca 7000 tonn rundvekt. Omsetningsverdien var på ca 50 mill kroner på første hånd. Til sammenligning slaktet vi 4.400 tonn laks i 2014. Omsetningen var 135 mill kroner. Antall arbeidstimer i slakteriet og driftsresultatet var betraktelig lavere enn tidligere år. Mulighetene for gode priser på produktene og overskudd har historisk sett vært bedre for oppdrett sammenlignet med tradisjonelt fiskeri i Bø. Vi håper at det er politisk vilje til å satse på en næring og en bedrift som har muligheter til å prestere godt så lenge rammebetingelsene er tilstede for vår drift. Det er lite sannsynlig at vår tilstedeværelse påvirker mulighetene for overlevelse av andre bedrifter i kommunen. Det er riktignok sannsynlig at de må tilpasse seg det arealet som gis til oppdrett, men det finnes fremdeles mye areal som kan utnyttes til både reiseliv og fiske som ikke berøres direkte av etableringen.

2.2 Forbedret miljøstatus ved eksisterende anlegg

Alle selskapets lokaliteter er per i dag plassert i områder med mindre strøm og eksponering enn hva tilfellet er ved det omsøkte området ved Gaukværøy. Dagens lokaliteter er i hovedsak lokalisert i terskelfjorder.

I de senere år har det blitt et større fokus på økologisk tåleevne, spesielt i terskelfjorder som kan ha utfordringer knyttet til utskiftning av dypvann. EUs vannrammedirektiv adresserer blant annet dette og stiller nye krav til vannkvalitet.

I den senere tid (2014-2015) har bedriften deltatt i et kartleggingsprosjekt for marint kystvann i Vesterålen. Dette ga noen negative resultater for vanntilstanden i Malnesfjorden, hvor selskapet har fire lokaliteter for oppdrett av laks. Det ble funnet høye nivåer av organisk karbon på 160 meters dyp, og bunndyrsanalysen viser at det er lav artsdiversitet og få bunndyr i fjordens dypeste punkt.

Det er ikke trukket en konklusjon om hvorvidt funnene er naturlig for fjorden, eller om tilstanden har blitt påvirket av oppdrett eller annen menneskelig aktivitet. Både Fylkesmannens Miljøvernavdeling og Fiskeridirektoratet ber bedriften komme med innspill til tiltak som kan være med på å forbedre miljøtilstanden i fjorden. Innspill skal gis innen 01.06.2015. Et nødvendig tiltak, foreslått av fagetatene selv er å finne nye lokaliteter som er mer eksponert og derigjennom bedre egnet for oppdrett og kan fungere som avlastning for lokalitetene i Malnesfjorden. Vi ønsker å følge opp denne utfordringen ved å søke om denne nye lokaliteten.

Nye krav til vannmiljøet som følger av vannrammedirektivet, i kombinasjon med stadig bedre kunnskap om hvordan oppdrettslokaliteter påvirker fjernsonen til oppdrettsanlegg i terskelfjorder, kan medføre endringer i krav til brakkleggingsregimer på den enkelte lokalitet med mål om å bedre vannmiljøet. Slike endringer i brakkleggingsregimet fordrer ekstra lokalitets-kapasitet som selskapet per nå ikke besitter.

2.2 Mulighet for krav om reduksjon i antall lokaliteter

Det ble våren 2015 klart at plasseringen av lokaliteten Vedvika i Malnesfjorden er omstridt. Lokalitetens reelle plassering stemmer ikke overens med de kart som Fylkesmannens Miljøvernavdeling har. En søknad om utsetting av fôrflåte medførte tidligere i år vedtak om flytting av lokaliteten til der den er oppgitt å ligge i Fylkesmannens papirer. Plasseringen er imidlertid uegnet for oppdrett (for grunt). Feilplasseringen skyldes dårlig og håndtegnet kartgrunnlag fra 1991, korrigering i 2010 ble varslet Fiskeridirektorat og kartverk- men ble ikke videreformidlet til Fylkesmannen. Lokaliteten aldri har ligget der Fylkesmannen nå krever den skal ligge. Vedtaket er påklaget, men ikke ferdigbehandlet. Dersom lokaliteten trekkes inn (eller vedtaket om flytting opprettholdes), vil dette bety at en allerede knapp lokalitetskapasitet blir ytterligere redusert. Dette vil i tilfelle ha betydning for selskapets produksjonskapasitet.

2.3 Bedret koordinering med andre havbruksaktører for styrket fiskehelse, fiskevelferd og redusert miljøpåvirkning

2.3.1 Koordinering med andre havbrukere for styrket bekjempelse av lakselus

Egil Kristoffersen & Sønner AS er deltaker i et utstrakt samarbeid mellom havbrukerne i regionen for å koordinere og dermed styrke bekjempelsen av lakselus. Virkemidlene i samarbeidet er koordinering av drift, brakklegging i soner og bekjempelsesstrategier (medikamentelle så vel som ikke-medikamentelle). Vårt selskap koordinerer med Cermaq og Øyfisk i nord og med Nordlaks samt Eidsfjord Sjøfarm på Guvåg-siden.

Dagens lokalitetsstruktur gir oss tre adskilte soner (henholdsvis lokalitetene på Guvågsiden/Eidsfjorden, Bonhammaren i Møklandsfjorden og til sist lokalitetene i Malnesfjorden). Driften innen hvert sone kan ses på som et «isolert» område med tanke på egensmitte og eksternsmitte av lakselus. Samarbeidet mellom oppdretterene i regionen betinger blant annet at det er en viss brakklegging av et årgangsområde før nytt utsett av laks, slik at lakselusen forsvinner fra det aktuelle området (lusa kan ikke leve lenge uten en vert, altså laksen).
Lokaliteten på Gaukværøy vil kanskje kunne aksepteres som egen sone i dette koordineringsarbeidet. Dette vil være fordelaktig siden vi vil stå bedre rustet til å overholde brakkleggingstid samt møte nye sannsynlige krav til enda bedre koordinering innenfor større lusesoner enn tidligere. Arbeidet med å etablere nye soner for koordinering av lakselusarbeidet i regionen ferdigstilles i 2015, og avhengig av utfallet vil vår bedrift med dagens lokalitetsstruktur kanskje bli skadelidende ved at flere av produksjonssonene våre må brakklegges samtidig av hensyn til andre aktører i regionen. Dette vil i så tilfelle redusere produksjonskapasiteten vår.

2.3.2 Lokalitetsstruktur for styrket fiskehelse
Egil Kristoffersen & Sønner ble rammet av sykdomsutbrudd høsten 2013 og våren 2014. Alle lokalitetene på vestsiden av Bø (Malnesfjorden og Møklandsfjorden) ligger nå i observasjonssoner for sykdom. Det har nylig vært utbrudd av den smittsomme laksesykdommen ILA både i Hadsel og Øksnes kommuner. Det er i dette bildet avgjørende med lokaliteter i god avstand fra andre anlegg for å redusere smittefare gjennom vannstrøm. Lokaliteten ved Gaukværøy ligger 14,8 km fra nærmeste naboanlegg som vil være Nordlaks AS sin lokalitet Dragnesset i Hadsel.

2.3.3 Optimalisering av drift for bedre fiskehelse, fiskevelferd og redusering av kostnader
Mange av bedriftens lokaliteter har i dag liten tillatt biomasse (mellom 780-1560 tonn). Dette fører til at bedriften bruker uforholdsmessig mye tid og ressurser på logistikk og ikke minst håndtering i form av flytting og «splitting» av merder. Slik håndtering er både negativt for fiskens velferd og helse, og utgjør logistikkmessige og kostnadsmessige utfordringer.
I 2014 og 2015- har vi flyttet fisk frem og tilbake mellom lokaliteter i Guvågområdet fordi vi i perioder har nådd maksimal tillat grense på enkeltmerder og enkeltlokaliteter. Etter at det var naturlig å slakte ut fisk og frigjøre plass ble det fylt opp igjen. En slik flytting av fisk mellom lokaliteter er fordyrende og regnes som en ekstra risiko i forhold til rømming, fiskevelferd og sykdom. Med en lokalitet på Gaukværøy ville vi kunne hatt deler av fisken der, og redusert behovet for flytting og utslakting på grunn av at enkeltlokaliteter er fullt utnyttet. Det ville også ha redusert belastningen på miljø i Eidsfjorden som nå har stått med ekstra mye fisk i en periode.

Lokaliteten på Gaukværøy vil bli omsøkt med biomasse på 3120 tonn. Dette vil være en større lokalitet for oss (vi har to slike fra før), men er en liten lokalitet i nasjonal sammenheng. Hvert årsutsett av laks deles mellom vår og høst. Vi setter mest fisk ut på våren, og vi vil kunne sette ut all «vårfisk» i et gitt år på en slik lokalitet, uten å ha behov for å flytte fisken før slakting. En slik lokalitet vil dermed redusere belastningen på de andre lokalitetene vi disponerer.
Lokalitetens plassering vil gi et nytt årgangsområde, noe som er positivt i forhold til risiko for sykdom og lakselus. Et nytt årgangsområde vil som tidligere omtalt gi bedriften mulighet til lengre

brakkleggingstider av øvrige områder. Dette reduserer påvirkningen av bunn- og vannmiljø samt reduserer risiko for både sykdom og lakselus.

3 Andre interesser og verneverdier i området

3.1 Kommersielt fiskeri

Torskefisk: Området er avsatt til fiskeri i gjeldende arealplan for Bø kommune. I kartdatabasen til Fiskeridirektoratet er området registrert som yngel og beiteområde for torskefisk, og som fiskeområde for aktive redskaper. Norges Kystfiskarlag avd. Bø informerer i brev om at området der lokaliteten er tenkt plassert brukes til linefiske etter hyse og andre fiskeslag på helårlig basis. Området brukes også til teinefiske etter krabbe. Gjennom innlegg i avisen fra Kystfiskarlaget har det kommet fram at det er 4 yrkesfiskere som har hatt noe aktivitet i dette området de senere år.

Lokaliteten er tenkt plassert i randsonen av det avmerkede arealet for fiskeriinteresser på kartet til Fiskeridirektoratet. Anlegget er plassert så langt nord som mulig i forhold til farled og hvitsektor på fyrlykt. Anlegget vil oppta et areal på 0,48 km2. Arealet mellom Gaukværøya og Svinøya, og ned til enden av Litløya er ca 9 km2. Fiskeforbudssonen vil med andre ord utgjøre omtrent 5 % av det totale arealet på Værøyflaget.

Når man ser på registrerte fiskedata fra området, er det ikke registrert fiskeriaktivitet av båter med AIS langs land nord ved øya i perioden 2011-2013, og det er registrert lite aktivitet i det området anlegget er lagt. Lengre sør på Værøyflaget og nærmere Svinøya (øst) øker registrert fiskeriaktivitet i intensitet. Plasseringen av anlegget er gjort for å komme minst mulig i konflikt med pågående fiskeriaktivitet.

Både Bø Kystfiskarlag og Norges Fiskarlag avd. Bø har fått tilsendt kart over plassering og vil få anledning til å komme med innspill til endring i plassering. Havstrømmene i området går nordover og næringssaltene fra anlegget vil spres ut mot storhavet nord for øya. Området på Flaget er registrert som oppvekstområde for yngel, og enkelte fiskeriinteresser hevder at oppdrett skremmer bort vill fisk. Havforskningsinstituttet adresserer dette spørsmålet i sine risikovurderingsrapport, og konkluderer at det ikke finnes forskningsresultater som understøtter en slik teori. Plassering av anlegg der vi planlegger, er på grunn av straumretninga bedre egnet enn nåværende plassering ved Litløy.

3.2 Reiseliv

Det har kommet innspill fra to reiselivsanlegg: Litløy fyr og Skagakaia. Begge er bekymret for visuell forurensning, miljøkonsekvenser/utslipp, fiskemuligheter for turistfiskere og ferdsel i området. Ingen av disse anleggene har helårlige arbeidsplasser i dag, men begge ser et godt potensiale for etablering og vekst basert på å utvikle merkevarene sine med grunnlag i økologisk drift og uberørt natur framover.

Egil Kristoffersen & Sønner har drevet med oppdrett i Møklandsfjorden og i Guvåg-området i mer enn femten år. I begge disse områdene er lokaliteten på størrelse med det anlegget som er planlagt ved Gaukværøy. I Kråkberget benytter vi kaia til Fjordcamp, og vi har en god del trafikk over denne kaia i sommersesongen mens det er sesong for turisme. Vi har ingen vanskeligheter med verken kommunikasjon med bedriften, eller inntrykk av at vi er til sjenanse for turistene. Tvert imot er det mange tilreisende som er nysgjerrige på fiskeoppdrett, og som kontakter de ansatte for å få

informasjon om hva arbeidet går ut på, og hvordan man driver moderne havbruk i Norge. Norsk sjømat oppleves som eksklusivt over store deler av verden, og å komme hit til Bø, for å selv se hvordan sjømaten fanges, oppdrettes og tilvirkes, kan for turister oppleves som både spennende og lærerikt. Vi har god pågang fra turister som ønsker å kjøpe røkt laks fra Bø i sommersesongen, og klarer som oftest ikke å produsere nok for å tilfredsstille etterspørselen.

Vi tror det vil være mulig å drive i sameksistens og i godt samarbeid med reiselivsaktørene rundt Gaukværøya. Vi bruker mer enn gjerne tid sammen med bedriftene for å gi best mulig informasjon om bedriften, om hvordan vi driver havbruk og hvordan vi i Bø klarer å hevde oss i å lage verdens beste laks.

3.3 Friluftsliv

Området ved Gaukværøy benyttes av befolkningen i Bø, både til rekreasjon men også til aktiviteter som fritidsfisking, padling og dykking. Både havkajakklubb og dykkerklubb ble invitert til å komme på informasjonsmøte, og får informasjon gjennom media. Anlegget vil ikke være i direkte konflikt med deres utøvelse. Padlerne bruker sandstranda på Fjærvoll, Svinøyvalen og Gaukværøy for ilandstigning og utflukter.

Gaukværøya i seg selv brukes også til friluftsliv, og det skjer både private og organiserte turer (for eksempel Vesterålen Turlag) til øya. Gaukværøya har en rik historie for fiske og fangst, og i tidligere tider var det fast bosetting her. Sporene etter denne tiden er tydeligst på sør/vestsiden av øya, og det er også disse områdene som er mest aktuelle for friluftsliv på selve øya. Anlegget blir liggende mot nord, og vil være godt synlig fra øya dersom man beveger seg rundt øya. Lokaliteten er ikke til hinder for hverken friluftsliv på Gaukværøya, eller for transport ut til øya.

Når det gjelder fritidsfiske så vil lokaliteten legge beslag på areal som tidligere kan ha blitt brukt til eksempelvis fiske etter sei og kveite. Lokalitetens plassering, nært land og med en utstrekning på 0,25 kvadratkilometer, legger beslag på en liten del av aktuelt areal for fritidsfiske i området og er slik ikke til utilbørlig hinder for slik aktivitet.
Området anlegget er planlagt i ligger ca 200 meter fra ytterste punkt på Gaukværøy. Det vil være plass til å passere på innsiden med småbåt. Dette er i tråd med de føringer som gis til fremtidige akvakulturanlegg i arealplaner.

3.4 Anadrome laksefisk

Avstanden til Førepollen er ca 7 km. Straumevassdraget er et mye benyttet område for fritidsfiskere, og det pågår et rekreasjonsfiske stort sett hele sesongen her. Det er spesielt sjøørret som er av interesse for fiskerne. Vassdraget regnes å ha moderat betydning som sjøørretvassdrag i nasjonal sammenheng.
Havbruk medfører risiko for rømming av fisk, dersom vi ved en eventuell lokalitet ved Gaukværøya eller ved de andre lokalitetene i Bø skulle få en rømming, så vil det medføre en risiko for at den rømte laksen blander seg med vill laks i området. Egil Kristoffersen & Sønner AS jobber systematisk for å forhindre rømming av laks, og har per dags dato aldri registrert rømt fisk fra våre anlegg i Bø. Det er ikke registrert noen større laksestamme i Førevassdraget, og de siste undersøkelsene i Vesterålen viser få innslag av rømt laks i de undersøkte elvene. Rømming fra andre lokaliteter langs kysten vil kunne ha like stor innvirkning i Bø som rømming fra etablerte lokaliteter.

Egil Kristoffersen & Sønner AS har i dag oppdrett av laks både sør/øst og nord for Førepollen. Denne aktiviteten foregår i oppvekst- og beiteområdene til sjøørretbestanden i Straumevassdraget. En lokalitet ved Gaukværøya vil ikke føre til økt produksjon av laks i Bø, og vil bidra positivt i arbeidet med koordinerings- og bekjempelsesarbeidet med tanke på lakselus. Vi mener derfor at en lokalitet ved Gaukværøy vil bidra til å redusere miljøpåvirkningen fra havbruk i Bø, også den fra lakselus. Egil Kristoffersen & Sønner har de siste årene svært gode resultater å vise til når det gjelder bekjempelse av lakselus, og er av Mattilsynet ikke vurdert å være i en risikogruppe for denne typen miljøpåvirkning.

3.5 Annen akvakultur

Gjeldende arealplan har avsatt områder for avakultur ved Litløy (A9) og ved Steinesjøen(A8). Avstanden til A9 er ca 2 km og A8 3,7 km. Per i dag er det ingen godkjente konsesjoner på disse lokalitetene. Det har vært planlagt oppforing av villfanget torsk i området. Vi ser for vår del ingen potensielle konflikter mellom oppdrett av laks ved Gaukværøy og oppdrett/oppfôring av torsk ved de omtalte lokalitetene, og overlater til fagmyndighetene og politikerne å avgjøre om dette er mulig og ønskelig.

Nærmeste akvakulturanlegg for laks ligger på Dragnesset i Hadsel kommune, avstanden hit er 14,8 km. Anlegget eies og driftes av Nordlaks AS. En etalering ved Gaukværøy vil kunne redusere muligheten for at andre oppdrettsrelaterte bedrifter etablerer seg i Vinje/ Steine området. Dette fordi minste tillatte avstand mellom ulike aktører innenfor lakseoppdrett bør være 5 km, ifølge eksisterende regelverk.

3.6 Kulturminner

Ingen kulturminner vil bli direkte berørt av plasseringen til anlegget.
Eventuelle negative konsekvenser forventes å være knyttet til visuell innvirkning. Dette vil fortrinnsvis være i driftsfasen, i de periodene det er stasjonert fôrflåte på lokaliteten.
Det er gravholmene på Svinøya og Svinøykalven samt fangstgropene på Gaukværøya som vil ha utsyn til anlegget. Andre kulturminner som gårdsanlegg fra eldre jernalder på Vinje, Bø kirke, Litløy Fyr, Bø bygdemuseeum, Føre og Føreholmen og det fraflyttede fiskeværet på Gaukværøy vil ikke ha direkte utsyn til anlegget på grunn av topografiske forhold. For å illustrere synsforurensning har vi fått NorNet til å utarbeide illustrasjoner av anlegget.
Bilde 1 Illustrasjonsbilde viser fullt utbygd anlegg fra land i 50 meters høyde.

Film og flere bilder er tilgjengelig på bedriftens facebookside.

3.7 Mattrygghet og påvirkning fra andre aktører

Området ligger i god avstand fra kloakkutslipp. Det er 2,8 km til nærmeste bebyggelse. Havområdet mellom anlegget og land har god vannutskiftning og høy fortynningsgrad av utslipp fra land. Annen bebyggelse (2,8 km) finner vi på Litløy Fyr, hvor det drives et reiselivsanlegg. Anlegget er miljøsertifisert, men vi kjenner ikke hvordan anlegget håndterer/renser egne kloakkutslipp. Det er ikke store grupper med turister som frekventerer dette området i dag, og vi forventer at det vil bli stilt krav til kloakkutslipp hvis antallet turister øker kraftig.

Det er ca 4,5 km til utslippsledning fra fiskeindustri. Anlegget til Nerdgård AS produserer hvitfisk, og har vært godkjent for pakking av pelagisk fisk. Nærmeste slakteanlegg for laks ligger på Børøya ca 17 km unna. Det er ingen forurensende industribedrifter av noe omfang i nærområdet. Dette er positivt for muligheten til å få godkjent plasseringen av lokaliteten hos myndighetenes faginstanser.

3.8 Hensyn til ferdsel og sikkerhet til sjøs

Avstand til farled er 450-500 meter. Dette regnes som tilfredsstillende avstand.
Det er ingen rutegående trafikk i området. Det ligger en vannledning til Litløy Fyr i nærområdet, men denne er ikke tatt i bruk pt. Det finnes ikke eksakt kartplott av vannledningens plassering. Daglig drift og tilstedeværelse av oppdrettsbåter ved anlegget kan fungere som en sikkerhet for mindre båter i området. Vi har flere ganger vært med på redningsoppdrag andre steder, når fiskere har hatt havari på sjarker eller når fritidsfiskere har fått motorstopp.

3.9 Annet

Det er kommet innspill fra naboer om mulig lydforurensning fra aggregat på flåte. Drift med landstrøm og lyddemping er aktuelle tiltak for å sjenere omgivelsene minst mulig. Avstanden til nærmeste bebyggelse er stor, vi har ikke inntrykk av at anleggene sjenerer dyrelivet i de områdene der vi drifter til vanlig. Vi bruker en del tid på samfunnsnyttige oppdrag som frakt av materialer til Guvåghytta, hjelp til utlegging av flytebrygger og fortøyninger for fiskere og naboer i umiddelbar nærhet av eksisterende anlegg.

Innbyggernes forventninger til arbeidsforhold, sikker inntekt og sykelønn, regulert arbeidstid og fritid, kombinert med krav til fasiliteter om bord på arbeidsbåter og bruk av teknologi er med på å vri interessen blant unge over på olje, oppdrett og fiske fra større fiskefartøy. Dette er en samfunnsutvikling som bør tas hensyn til når man prioriterer bruken av areal. Strategien for næringsutvikling i kommunen må være å satse på arbeidsplasser som ungdommen søker seg til, og som kan danne grunnlag for helårlig beskjeftigelse i Bø. Flere av de ansatte i oppdrettsavdelingen hos oss er tidligere fiskere og/eller kommer fra fiskerfamilier. Ni av ti i oppdrettsavdelingen er bosatt i Bø, de fleste har barn i skole og barnehage, og bidrar etter beste evne til dugnads og foreningslivet i Bø. Totalt sett er det 3 personer som pendler inn til Bø daglig. Det har vært en aktiv strategi i bedriften å rekruttere personer med utdanning og personer som har interesse for fag og utdanning. Dette har medført at vi har en arbeidsstokk med høy andel av fagbrev.

Alderssammensetningen er også sunn, og bedriften er kjent lokalt for å ha et godt arbeidsmiljø.
Følgende aktører fra nærområdet har vært invitert på informasjonsmøte i Bøhallen:
Norges Kystfiskarlag avd. Bø, Bø Fiskarlag, Bø Næringsforening, Bø Kommune, Skagakaia, Vinjesjøen Rorbuer, Sjølyst, Litløy Fyr, Vinje Båtforening, Bø Dykkerklubb, Bø Havkajakklubb, Bø Jeger- og Fiskeforening, Bø Kystlag, Bø Museum og Bø Bondelag
I tillegg er det gjennomført oppfølgende møte i regi av Bø kommune, og lokaliteten er omtalt i lokalavisen i flere omganger slik at berørte parter har hatt mulighet til å orientere seg om at dispensasjonssøknad vil bli sendt kommunen.

4 Oppsummering

Et dispensasjonsvedtak fra arealplanen er meget viktig for oss, fordi dette muliggjør den videre søknadsprosess som behøves for å få vurdert egnetheten til lokaliteten. Søknaden vil gi tilbakemelding på fagetatenes vurdering av fiskeriinteresser opp mot miljøhensyn, fiskehelse, velferd, farleder, friluftsinteresser og kulturminner for å nevne noe. Vi mener at en etablering av et akvakulturområde ved Gaukværøy ikke vil ha utilbørlig påvirkning på andre menneskers livskvalitet eller næringsinntekt, og at behovet for nytt egnet areal til oppdrett i Bø er av avgjørende betydning for Egil Kristoffersen & sønner AS sin overlevelse og mulighet for videre utvikling i kommunen.
En omdisponering av området vil om ønskelig frigi arealet A9 ved Litløy til fiskeri og turisme. Dette vil kunne være gunstig for Litløy Fyr som får større avstand til akvakulturareal, enn det som er tilfelle i dag. Ulempene for fiskere vil sannsynligvis ikke bli større ved Gaukværøy enn det de vil være ved oppdrett i område A9, Litløy. Egil Kristoffersen & Sønner håper at det gis dispensasjon, og at det iverksettes en prosess for å ta området inn i en fast arealplan ved neste revidering.
Nedenfor gir vi en kort oppsummering av de viktigste positive og negative faktorene som har kommet fram under folkemøter og ved vår henvendelse til næringsaktører, lag og foreninger i nærområdet.

4.1 Positive faktorer

- Potensialet til størrelse på lokaliteten vurderes å være 3120 tonn, det vil være en stor lokalitet for bedriften.
- Lokaliteten er godt egnet til lakseoppdrett: ligger i le og har gode strømforhold, vannkvalitet, bunnforhold (slakt skrånende uten groper) og fravær av terskler,
- Det er plass for eksisterende farled uten konflikt, ingen faste installasjoner i nærområdet, og ingen umiddelbare naboer
- Lokaliteten vil bidra til å trygge og utvikle eksisterende lokale arbeidsplasser
- Lokaliteten vil trygge og bedre økonomisk fundament for drift, herigjennom økt skatteinngang og eiendomsavgift til kommunen
- Lokaliteten vil bidra til å redusere lokal miljøpåvirkning i Malnesfjorden, Hellfjorden og Møklandsfjorden.
- Den totale miljøpåvirkningen fra oppdrett i kommunen reduseres gjennom overgang til mer eksponerte og straumrike lokaliteter som medfører bedre fortynning av utslipp
- Muliggjør bedre rullering/ sonedrift som er et ledd i lusebekjempelse og sykdomsbekjempelse
- Bedrer muligheten til fleksibilitet i produksjonen og kan gi bedre utnyttelse av konsesjoner og slakteri
- Området er lite brukt av næringsutøvere i dag. Bø har 84 fiskere på blad B i Fiskeridirektoratets oversikt, Kystfiskarlaget oppgir i Yderst at 4 utøvere blir berørt av tiltenkt plassering av anlegget, ingen av disse fisker utelukkende her. De to turistbedriftene som er negative til plasseringen har per dato ingen helårlige arbeidsplasser, ingen registrerte ansatte, og ikke skattbart overskudd.
- Verdiskapningen i området vil øke betraktelig. (mer enn 100 ganger), og plasseringen er bærekraftig i forhold til alle bærekraftsindikatorer: miljø, sosiale og økonomiske faktorer.
- Avstand til andre oppdrettere er godt innenfor de kravene som stilles fra Mattilsyn og er fordelaktige i forhold til lusebekjempelse
- God avstand til nærmeste bebyggelse, ca 2,8 km gir god avstand til utslipp fra husholdningskloakk og andre forurensningskilder
- Beslaglegger 5% av området på Flaget. Forbudsområdet vil kunne redusere fiskepress i området.
- Foreløpig få direkte negative innspill fra lag og foreninger og næringsutøvere, opplever prosessen som ryddig og saklig men langt fra kontroversiell.

4.2 Negative faktorer

- Påvist konflikt med eksisterende næringsaktører, herunder fiskeri og turisme
- I Fiskeridirektoratets kartverk ligger deler av anleggsarealet inne i et område avmerket som fiskeplass for aktive redskaper og det er yngel og oppvekstområde for hyse
- Visuell forurensning i forhold til kulturminner på Svinøya
- Risiko for påvirkning av anadrome laksefisk i Straumevassdraget
- Lydforurensning fra aggregater i drift
- Fritidsfiskere og turister får mindre område å boltre seg på
- Redusert mulighet for fiske i aktuelt område med hyse, kveite og torsk, størrelse på inntekter er ikke kvantifisert for sammenligning. Total verdi av landede fangster i Bø kommune i 2014 (toppår på torsk) ca 70 mill – lokaliteten vil kunne generere ca 80 mill omsetning årlig, med nytt utsett hvert annet år.
- Noen innspill om negative faktorer henger ikke sammen med lokalitetsplasseringen men går heller på generell oppfatning av oppdrett som næring. Disse er beskrevet her:

- Utslipp av næringssalter, lakselus og rømming
- Antibiotikabruk og bruk av kjemikalier

Det er naturlig at politikere tar stilling til disse spørsmålene i en mer generell sammenheng, og at disse effektene sees i en sammenheng for hele kommunen, ikke utelukkende i forhold til Gaukværøy.
Bedriften vil gjerne informere lokalpolitikere nærmere om drift, økonomi, etiske retningslinjer samfunnsnyttige tiltak og kompetanse, utviklings og innovasjonsstrategi, dersom dette er interessant. Det kan for eksempel arrangeres ekskursjon eller besøk ved eksisterende lokaliteter for å lære mer om næringen og bedriften. Dette kan være viktig kunnskap å ha for å kunne gjøre kvalifiserte beslutninger i forhold til prioritering av satsningsområder i næringsplan og arealplan. Vi arrangerer gjerne dersom noen melder sin interesse for denne type besøk.

Vi tror det er mulig å forsvare disponeringen av området til oppdrett på bakgrunn av de samfunnsnyttige og økonomiske ringvirkningene av bedriften. I tillegg vil etableringen av lokalitet på denne plasseringen kunne gi en miljøgevinst for kommunen som helhet, fordi dagens driftsnivå på allerede tildelte arealer reduseres og fordi lokaliteten er mer eksponert og derigjennom mer egnet enn dagens godkjente lokaliteter. Vi tror etableringen av et anlegg her vil kunne gjennomføres uten store ulemper for befolkningen. Lokaliteten vil ha liten påvirkning på næringsgrunnlaget og inntektene til fiskerne og turistnæringen. Den mengde fisk som i dag fiskes ved anleggsplasseringen vil kunne tas i andre områder, og innbyggerne i kommunen vil ha god tilgang til fiskefeltet også etter en eventuell arealdisponering til oppdrett. Tilgangen til fjæra langs med øya blir ikke berørt av oppdrettsarealet.
I Bø har det vært en reduksjon i antall fiskere som drifter kystnært og alderen på fiskerne øker. Dette er en trend som har vart over tid. Utviklingen er ikke ønskelig for samfunnet vårt, men har vist seg å være vanskelig å snu. I løpet av de senere år har det ikke vært noe godt økonomisk overskudd knyttet til foredling og bearbeiding av hvitfisk i Norge, og situasjonen er ikke noe annerledes i Bø. Landingene i Bø er mindre enn i nabokommunene Øksnes og Andøy, og det er færre ansatte på land. Vi vet at aktørene innenfor fiskeri næringa jobber hardt og seriøst for å skape gode arbeidsplasser og trygg økonomi, men tror ikke at en etablering av en ny oppdrettslokalitet vil påvirke deres resultat i nevneverdig grad.

Vi er opptatt av å samarbeide med både kommune og andre lokale næringsaktører og ønsker å fortsette vår drift med minst mulig sjenanse og påvirkning. Vi har alltid forsøkt å beslaglegge minst mulig areal, og holde konfliktnivået mot andre på lavest mulig nivå. Denne strategien har fungert godt i mange år, men den er ikke tilpasset samfunnets forventning om vekst, bedret miljøstatus, økt økonomisk bidrag til samfunnet, arbeidsplasser og koordinering av produksjon. Vi anser det derfor som helt nødvendig med utvidelse av vårt produksjonsareal for å kunne ivareta bedriften og samfunnets felles interesser.

Håper på en rask og positiv behandling av søknaden.

Med vennlig hilsen

Eva Maria Kristoffersen
Daglig leder

Vedlegg 2

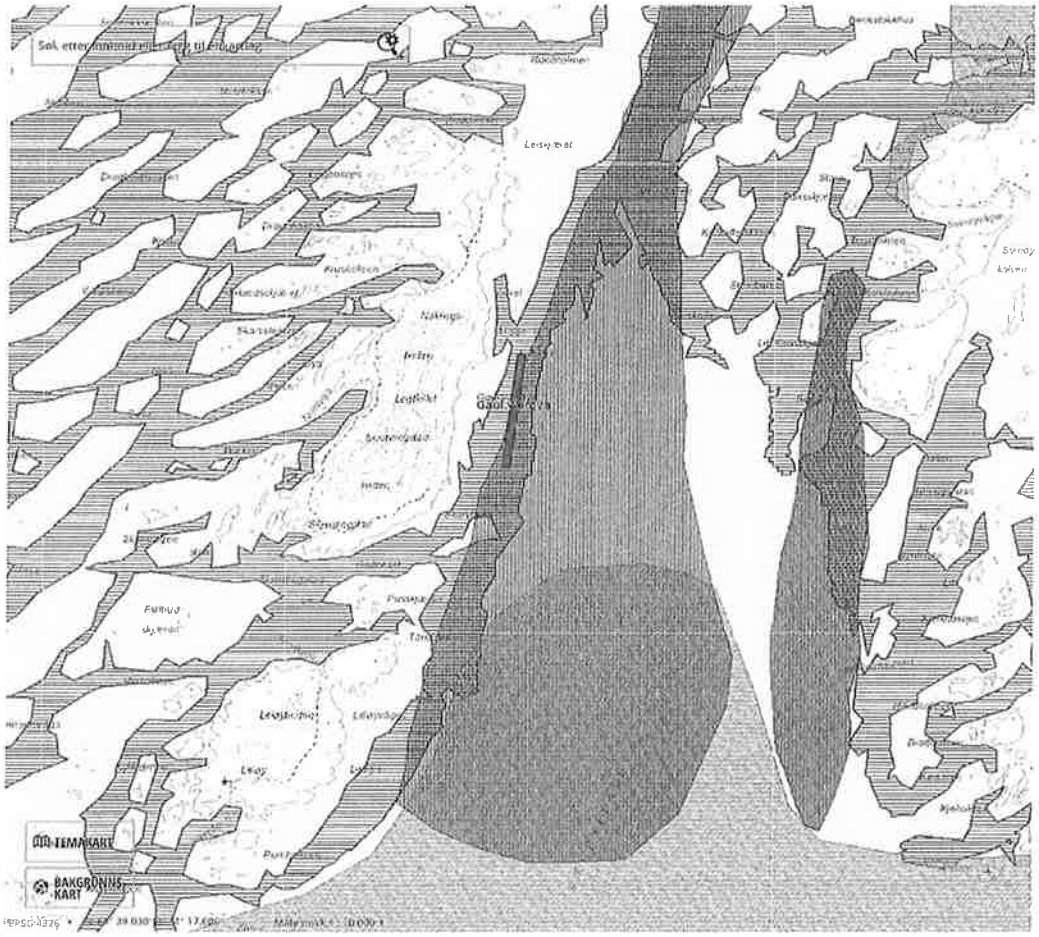

Vedlegg 3

Gyteområde

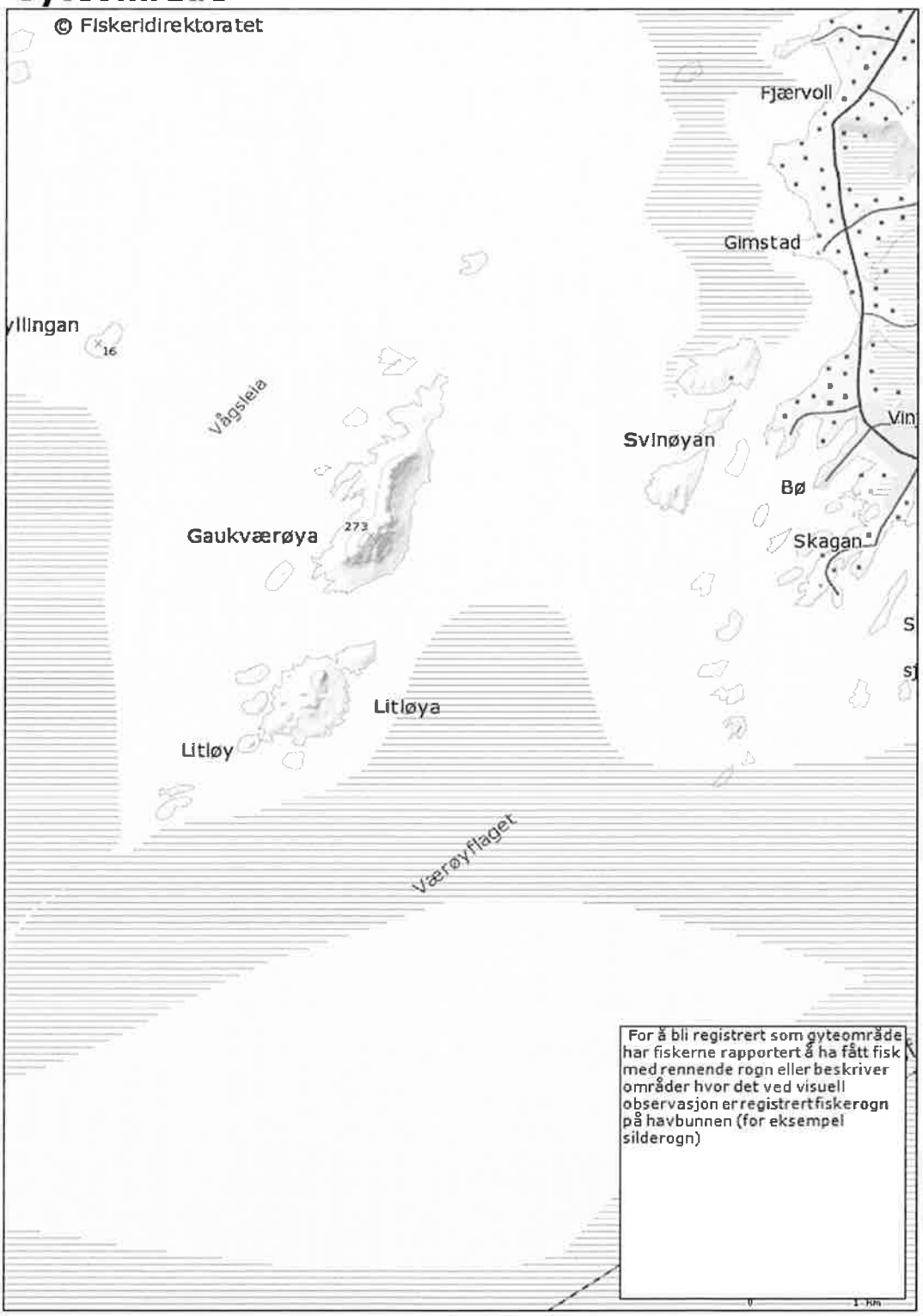

Vedlegg 4

Fiskeplasser- Passive redskaper

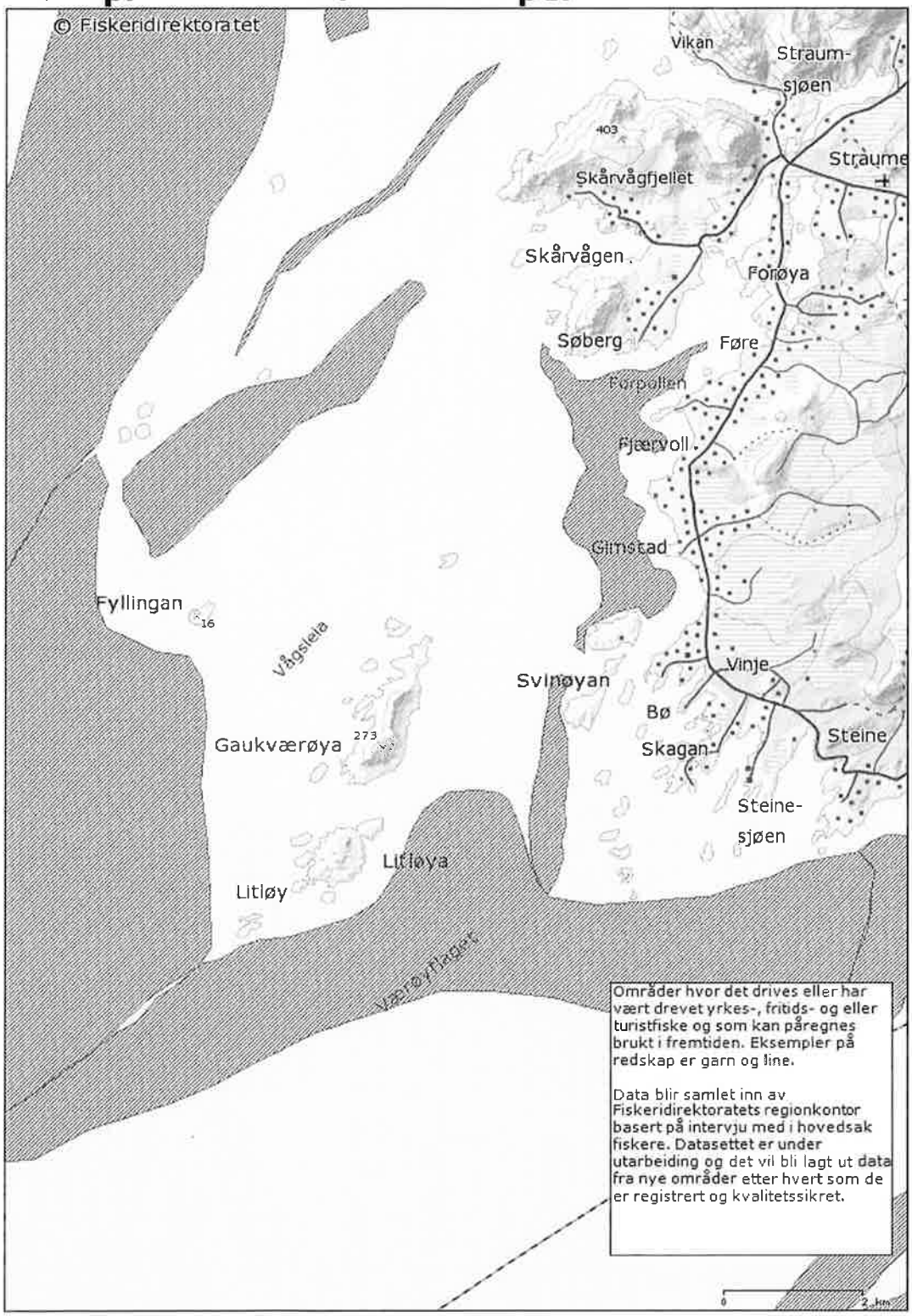

Vedlegg 5

Rekefelt

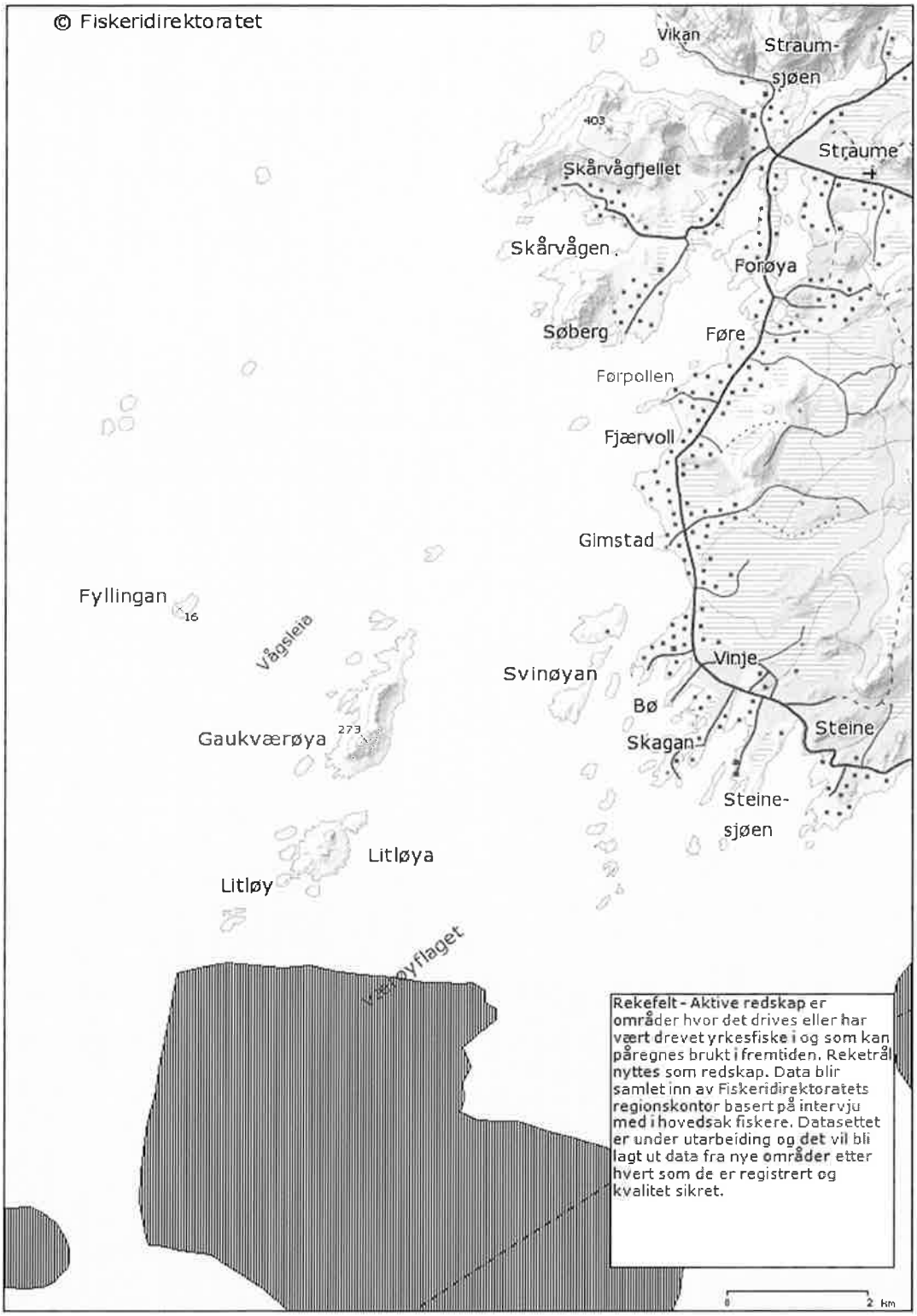

Vedlegg 6

Oppvekst-beiteområder

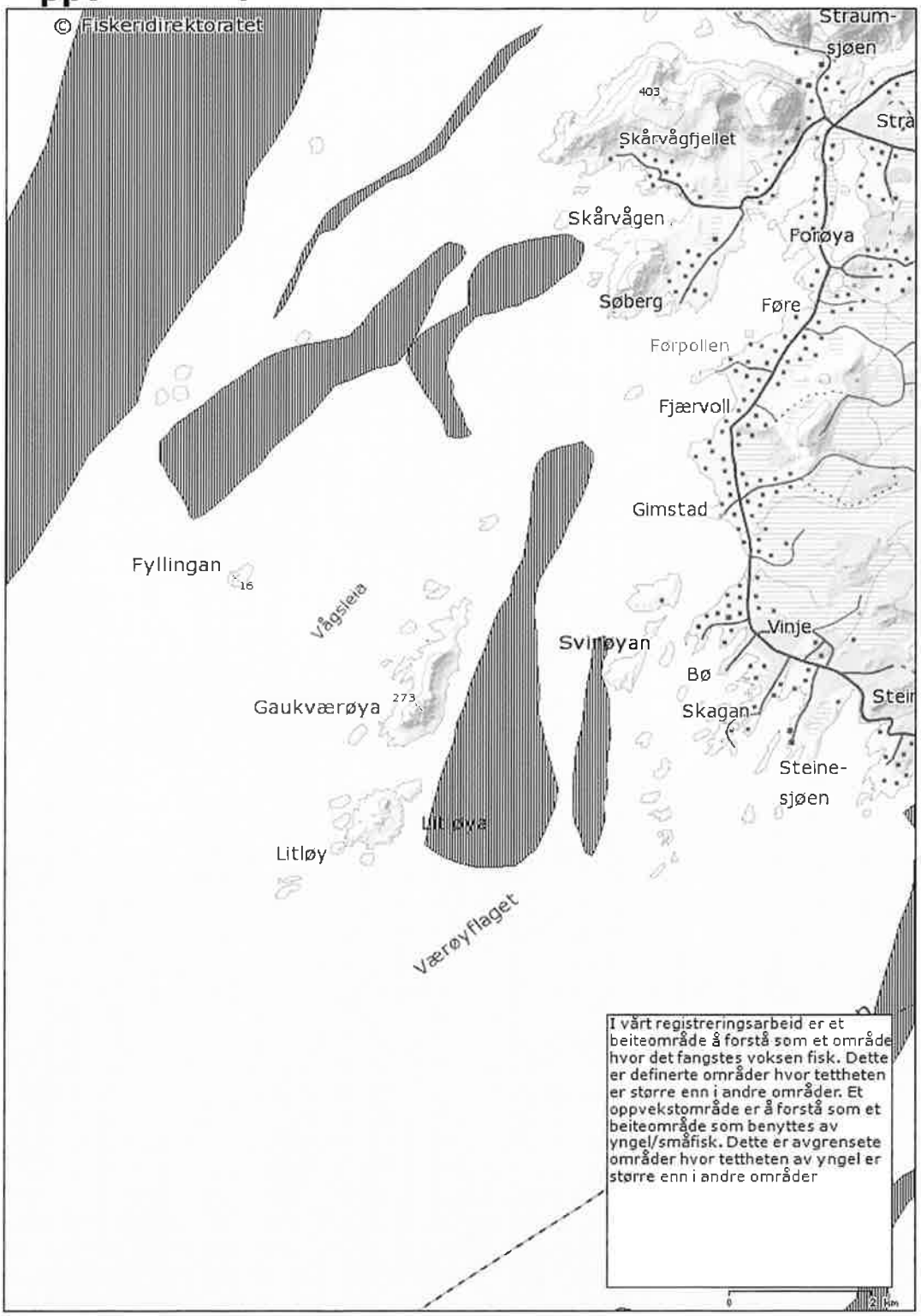

Vedlegg 7

Fiskeplasser- Aktive redskaper

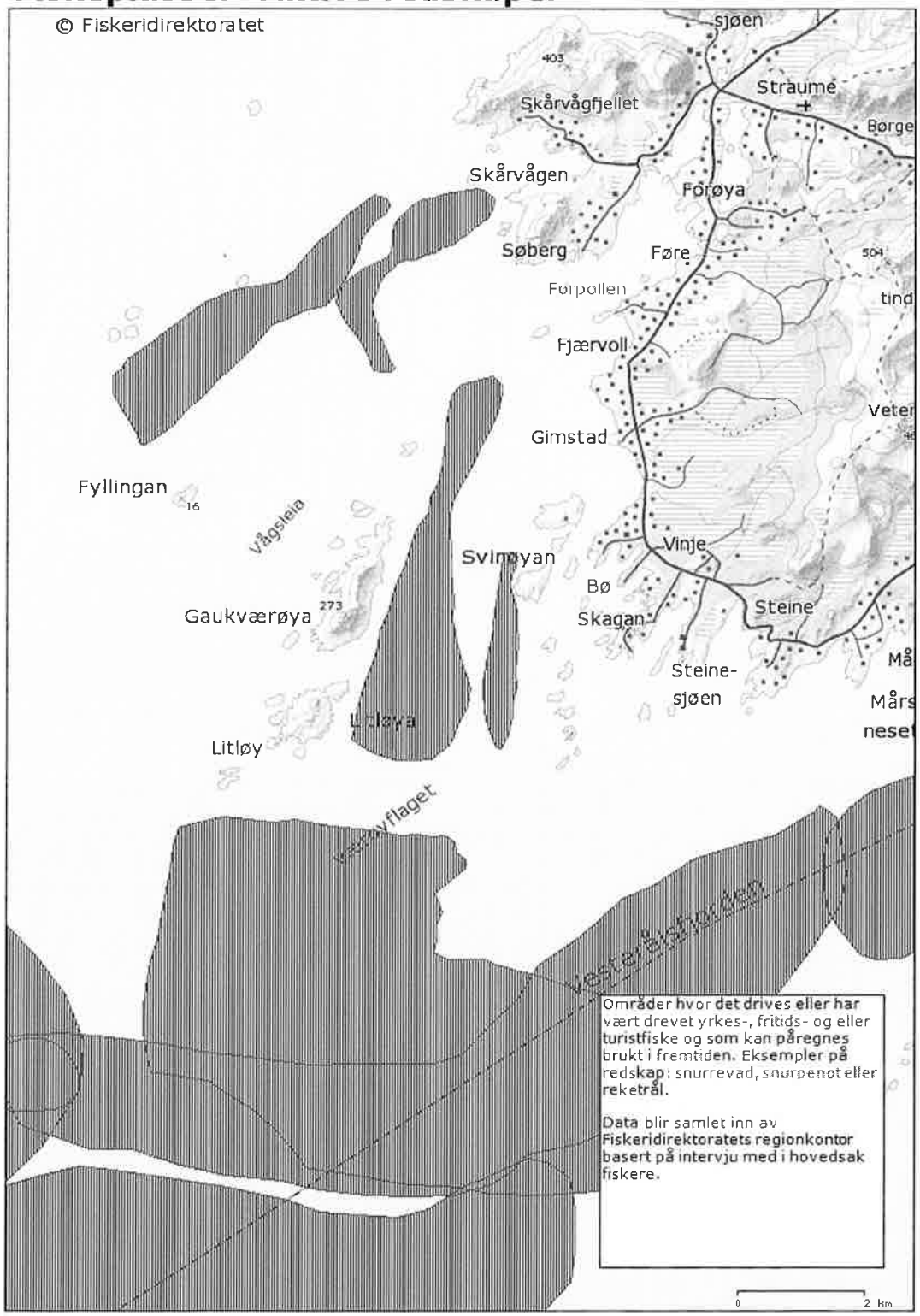

Vedlegg 8

Marine naturtyper

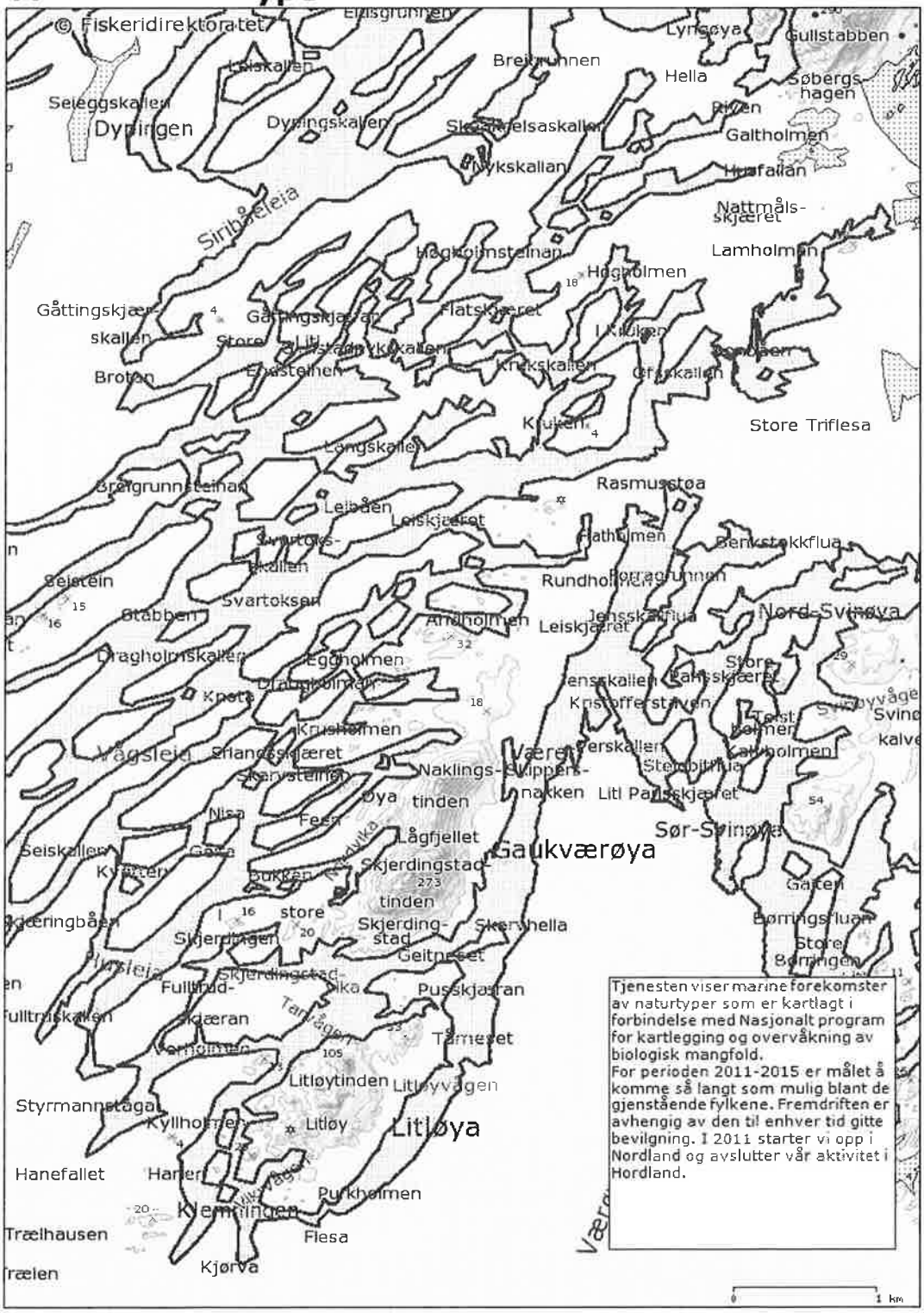

... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑

Vedlegg 9

FISKERIDIREKTORATET

Nordland fylkeskommune
Fylkeshuset

8048 BODØ

Att: Elisabeth Karlsen

Saksbehandler:	Jan Bjarne Eilertsen
Telefon:	90131019
Seksjon:	Forvaltningsseksjonen i region Nordland
Vår referanse:	16/3483
Deres referanse:	16/67091
Vår dato:	20.07.2016
Deres dato:	28.06.2016

EGIL KRISTOFFERSEN & SØNNER AS - UTTALELSE TIL NY AKVAKULTURLOKALITET GAUKVÆRØYA I BØ KOMMUNE

Det vises til søknad fra Egil Kristoffersen & Sønner AS av 18.05.15 om dispensasjon fra arealplanen for etablering av lokalitet for matfiskproduksjon av laks ved Gaukværøy i Bø kommune.

Fiskeridirektoratet region Nordland skal gi faglig uttalelse om konfliktpotensiale knyttet til fiskeriienteresser. Det gjelder arealbruk, marine ressurser og marint miljø.

KONKLUSJON OM KONFLIKTGRAD

Omsøkte lokalitet tangerer et område hvor det drives beskjedent fiske med aktivt redskap og fitidsfiske. Det kan ikke være så problematisk med sameksistens. Når det gjelder det visuelle må det bemerkes at høyden på Gaukværøya er 273 meter og danner således bakgrunnen til mærene med en avstand til land på ca 4 km. Det er 116 fiskere og 64 fiskefartøy registrert i Bø kommune. Fiskeridirektoratet region Nordland tilrår søknaden innvilget.

PLANSITUASJONEN

Området A9 som er godkjent akvaområde i dag og ligger ved Litløy er avsatt til akvakulturformål. Dette området ligger nærmere fiskeplasser som det fiskes på i dag. Bø kommune jobber derfor med en planperiode fra 2017 – 2026. Området A9 er tatt bort fra sin beliggenhet ved Litløy og skal erstattes ved Gaukværøy som en del av F11 område.

VURDERING AV KONFLIKTPOTENSIALET

Arealbruk

Fiske- og ressursområdene i Bø kommune er kartlagt av Fiskeridirektoratet i samarbeide med lokale fiskere. Kartleggingsmetoden som benyttes er intervju med yrkesfiskere.

Fiskeridataene er lagt inn i Fiskeridirektoratets kartdatabase og er også tilgjengelig på internett fiskeridir.no.

Lokaliteten vil ligge i utkanten av fiskeplass for aktivt fiske eller juksafiske. Det er i [illegible] hovedsak selve anlegget og fiskeforbudsonen som er avgrenset til 100 meter fra anlegget [illegible] som utgjør begrensningen til utøvelse av dette fisket.

Påvirkninger og effekter på marint miljø og marine ressurser

Interaksjon oppdrett villfisk

Med bakgrunn i bekymringen for at akvakultur med fôring kan ha ulik direkte eller indirekte negativ påvirkning på vill marin fisk, herunder gyteadferd, har Fiskeridirektoratet bestilt kunnskap om disse problemstillingene.
Havforskningsinstituttet sin årlige Risikovurdering av miljøvirkninger av fiskeoppdrett for 2014 vises det til at spørsmålet om bl.a. hvorvidt lakseoppdrett kan påvirke gytevandring eller selve gytingen til villfisk som torsk er kompleks og tidkrevende og utforske. I risikovurderingen gjennomgår man kunnskapsgrunnlaget før det uttales (side 140) at:
«Torsk blir generelt observert i tilknytning til lakseanlegg, og oppdrettstorsk og innfanget villtorsk gyter i merder selv om det er både laks og torsk i tilstøtende merder. Det er ikke avklart om ulike stadier i livssyklusen eller ulike stammer eller komponenter (for eksempel stasjonær kysttorsk versus mer vandrende kysttorsk) reagerer ulikt på nærvær av oppdrettsanlegg (eksempelvis ved lukt, lyd eller kunstig lys). Det er heller ikke kjent om vill torsk kan habitueres til lukt fra oppdrettsanlegg. Det er derfor på bakgrunn av eksisterende kunnskap vanskelig å si sikkert om oppdrettsanlegg med laksefisk påvirker gytevandringen hos torsk.»

Gytefelt i Nordland er kartlagt på to måter:
- Fiskeridirektoratet region Nordland har i samarbeid med lokale fiskere og fiskarlag kartlagt gytefeltene som de områdene der fisken konsentreres i gytetiden og som dermed også er et viktig fiskeområde (*Gyteområder*). Området er begrenset til det område hvor det er observert fisk med rennende rogn/ melke. Denne metoden gir også de lange linjer og historikken til gyteområdet.

- Havforskningsinstituttet har kartlagt gytefeltene i hovedsak naturvitenskapelig, med basis i eggtrekk og strømmodelleringer med vurdering av retensjon. Strømretning og styrke vil innvirke på utstrekningen av feltet (*Gytefelt torsk MB*). Denne metoden gir et bilde på situasjonen der og da når eggtrekkene tas.
Havforskningsinstituttet sin gytefeltkartlegging viser at torsken ikke har sluttet å gyte inne på fjordene eller innen skjærgårdsbeltet. Det synes å gjelde nokså generelt langs Norges kyst der de har vært inne og gjort undersøkelser. Det er også tilfelle i 3

Presteidfjorden hvor det er konkludert med middels eggtetthet og høy retensjon. For nærmere studier anbefales å gå inn i vårt kartverktøy.

Utslipp av organisk materiale og næringssalter
Utslipp av organisk materiale og andre stoffer kan innvirke negativt på bunntilknyttet flora og fauna m.m. Akvakulturanlegg i sjø med fôring er pålagt å gjennomføre en trendovervåking av effektene av utslipp med dertil hørende tilstandsoppretting ved uakseptabel tilstand.

Normalt vil nærsonen (anleggssonen) av et åpent oppdrettsanlegg være påvirket av utslippet. I anleggssonen er miljømålene for bunnpåvirkning fra oppdrettsanlegg, at organisk materiale ikke skal akkumuleres over tid og at gravende bunndyr kan leve under merdene slik at den har kapasitet til å motta og omsette organisk stoff. Det må forventes liten lokal bunnpåvirkning av dette lukkede sjøanlegget.

Gjeldende kunnskap om utslipp av næringssalter fra akvakulturproduksjonen, både gjennom målinger og modelleringer, indikerer at utslippet fra omsøkt produksjon vil ha liten effekt på vannmiljøet i denne vannforekomsten eller tilliggende vannforekomster. Både forskning og Havforskningsinstituttets fjordovervåking i Nordland gir ingen indikasjoner på regional overbelastning fra fiskeoppdrett. Tilsvarende viser marin overvåking av flere fjorder i Salten og Ofotfjorden de siste årene. Ekspertvurderinger omkring potensialet i Trøndelag (Olsen et. al 2012), indikerer at produksjonen i Nordland (ut fra et regionalt perspektiv) kan mangedobles uten at det vil ha negative økologiske konsekvenser for det planktoniske økosystemet i vannmassene.
Nylig framlagt resultater fra programmet Økosystemovervåking i kystvann (Økokyst) viser også at den økologiske miljøtilstand er svært god i de fleste områder langs norskekysten.

Med hilsen

Håvard Dekkerhus
seksjonssjef

Jan Bjarne Eilertsen
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Vedlegg 10

Fylkesmannen i NORDLAND

– virker til Nordlands beste

Egil Kristoffersen & sønner AS
eva.kristoffersen@jennskaret.no

Saksbehandler: Torgeir Fahle
e-post: fmnotfa@fylkesmannen.no
Tlf.: 75 53 16 73
Vår ref.: 2015/54
Deres ref.: 16/67091
Vår dato: 26.07.2016
Deres dato: 28.06.2016
Arkivkode: 542.1

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven
Egil Kristoffersen & sønner AS
lokaliteten Gaukværøya
Bø kommune

Informasjon om ansvarlig enhet

Navn	Eigil Kristoffersen & sønner AS
Gate/postboks	Jennskarveien 52
Poststed	8475 Straumsjøen
Kommune og fylke	Bø kommune, Nordland fylke
Org. nummer	913 601 963

Informasjon om lokalitet

Lokalitetsnavn	Anleggsnummer	Risikoklasse[1]	Anleggsaktivitet	MTB (tonn)
Gaukværøya		3	(Matfisk – sjø)	3120

Tillatelsen gitt: 26.7.2016	
Roar Høgsæt (e.f.) fylkesmiljøvernsjef	Torgeir Fahle rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

[1] Jf. forurensningsforskriften kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannen sitt arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Innholdsfortegnelse

1. Produksjonsforhold og rammer ... 3
2. Generelle vilkår ... 3
   2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER ... 3
   2.2 PLIKT TIL Å OVERHOLDE GRENSEVERDIER ... 3
   2.3 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG ... 3
   2.4 TILTAK VED ØKT FORURENSNINGSFARE ... 3
   2.5 INTERNKONTROLL ... 4
3. Utslipp til vann ... 4
   3.1 UTSLIPP AV FÔR ... 4
   3.2 UTSLIPP AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER ... 5
   3.3 VASKING OG IMPREGNERING AV NØTER ... 5
   3.4 SANITÆRAVLØPSVANN ... 5
   3.5 OLJEHOLDIG AVLØPSVANN ... 5
   3.6 OVERFLATEVANN ... 5
   3.7 MUDRING OG DUMPING ... 5
4. Utslipp til luft ... 5
5. Lys ... 5
6. Forurensede sedimenter ... 6
7. Kjemikalier og legemidler ... 6
   7.1 VURDERING AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER ... 6
   7.2 SUBSTITUSJON ... 6
   7.3 REACH ... 6
   7.4 LAGRING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIER ... 6
8. Støy ... 7
9. Energi ... 7
10. Avfall ... 7
   10.1 GENERELLE KRAV ... 7
   10.2 HÅNDTERING OG LAGRING AV FARLIG AVFALL ... 8
   10.3 HÅNDTERING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIERESTER ... 8
   10.4 HÅNDTERING AV PRODUKSJONSAVFALL OG SLAM ... 8
11. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot utslipp ... 9
   11.1 MILJØRISIKOANALYSE ... 9
   11.2 FOREBYGGENDE TILTAK ... 9
   11.3 ETABLERING AV BEREDSKAP ... 9
   11.4 VARSLING AV AKUTTE UTSLIPP ... 9
12. Miljøinformasjon og journalføring ... 9
13. Miljøtilstand og resipientovervåkning ... 10
   13.1 KRAV TIL MILJØTILSTAND ... 10
   13.2 OVERVÅKING ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
   13.3 UTVIDET OVERVÅKING ... 11
14. Utskifting av utstyr ... 11
15. Eierskifte og/eller navneendring ... 11
16. Nedleggelse ... 11
17. Tilsyn ... 12
18. Bortfall av tillatelsen ... 12

VEDLEGG Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1. ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**

1. Produksjonsforhold og rammer

Tillatelsen gjelder forurensning fra matfiskproduksjon av laks, ørret eller regnbueørret i sjø på lokalitet Gaukværøya med tilhørende landbase og flytende fôringsflåte. Tillatelsen er begrenset til en årlig biomasse på 3120 tonn.

Lokalisering	Kartblad		UTM-koordinater (WGS84)	Biomasse (tonn)
	M-711	Norge-serien		
Gaukværøya	1132-3	10141	33W $^{4}734^{00}$ $^{76}133^{00}$	3120

2. Generelle vilkår

2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 10. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 10, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 PLIKT TIL Å OVERHOLDE GRENSEVERDIER

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy, lys og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 - 10 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivå i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 TILTAK VED ØKT FORURENSNINGSFARE

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles ihht. pkt 11.4.

2.5 INTERNKONTROLL

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette[2]. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold ved anlegget (lokalitet, landbase, fôringsflåte). De som arbeider på virksomheten skal ha nødvendig kunnskap om mulige utslipp, og må arbeide aktivt gjennom egenkontroll for å hindre skade eller ulempe for miljøet, og forebygge utslipp.

Virksomheten skal ha en driftsansvarlig ved anlegget som skal påse at krav i tillatelsen og generelle krav i forurensningsloven med forskrifter overholdes. Driftsansvarlig skal også sørge for overvåkning og gjennomgang av virksomhetens internkontroll når det gjelder ytre miljø.

Miljømål
Virksomheten skal sette miljømål for anleggets påvirkning på ytre miljø, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 4. Miljømålene skal være målbare, konkrete og tilpasset det aktuelle anlegget. Målene skal dokumenteres skriftlig jf. samme paragraf, og skal gjøres kjent for de ansatte. Eksempler på ytre miljømål for anleggets påvirkning kan være fôrfaktor, avfallsmengder, energiforbruk, kjemikaliemengder, legemidler, vedlikeholds- og utskiftningsfrekvens for utslippsrelatert utstyr m.m.

Plikt til forebyggende vedlikehold
For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Virksomheten plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med utslippsrelatert utstyr, og system/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7[3].

3. Utslipp til vann

3.1 UTSLIPP AV FÔR

Tap og spill av fôr skal reduseres mest mulig. Fisken skal ikke overfôres eller fôres på en slik måte at det kan medføre skade eller ulempe for det ytre miljø. Ved forhøyet fôrforbruk, skal årsakene til dette kartlegges og nødvendige tiltak settes i verk i den hensikt å bringe fôrforbruket ned. Virksomheten skal ha skriftlige rutiner som sikrer en utfôring i den daglige driften som minimaliserer utslipp. Forhøyet fôrforbruk skal journalføres, med beskrivelse av årsak og iverksatte tiltak.

---

[2] Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)
[3] Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

3.2 UTSLIPP AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER

Bruk og utslipp av kjemikalier, legemidler, og desinfeksjonsmiddel skal virksomheten gjøre i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra myndighetene.
Ved bruk av legemidler og miljøskadelige kjemikalier skal det vises særlig aktsomhet for å unngå at midlene slipper ut i det omkringliggende miljø og gjør skade på miljøet.

3.3 VASKING OG IMPREGNERING AV NØTER

Nøter som er behandlet med miljøskadelige kjemikalier (inkludert kobber), kan ikke vaskes og reimpregneres på oppdrettslokaliteten. Grovrengjøring av nøter i form av spyling er tillatt. Nøter som ikke inneholder miljøskadelige kjemikalier kan vaskes og reimpregneres på oppdrettslokaliteten. Grovrengjøring, vask og impregnering skal likevel ikke medføre utslipp som gir ulempe eller skade på miljøet.

3.4 SANITÆRAVLØPSVANN

Avløpet fra anleggets sanitæranlegg skal skje i samsvar med gjeldende regelverk og søknad skal sendes til kommunen.

3.5 OLJEHOLDIG AVLØPSVANN

Oljeholdig avløpsvann fra verksted, motorrom eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseinnretning[4]

3.6 OVERFLATEVANN

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade på miljøet.

3.7 MUDRING OG DUMPING

Mudring og dumping er forbudt uten tillatelse fra Fylkesmannen, jf. forurensningsforskriften kap. 22.

4. Utslipp til luft

Fôrlagring, tilberedning, spyling, rengjøring og tørking av nøter samt annen virksomhet ved oppdrettsanlegget skal foregå slik at det ikke fører til luktulemper av betydning for naboer m.fl.

5. Lys

Virksomheter som benytter lys som vekstregulering etc. må sørge for å utforme lysanlegget slik at dette er minst mulig til sjenanse for bosetninger, fritidshus e.l.

[4] Jf. forurensningsforskriften kapittel 15 om krav til oljeholdig avløpsvann

6. Forurensede sedimenter

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over eventuelle forurensede sedimenter ved anlegget, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Fylkesmannen varsles om dette.

7. Kjemikalier og legemidler

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, desinfeksjonsmidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

Med legemidler menes her stoffer og preparater som brukes i virksomheten og som er bestemt til å forebygge, lege eller lindre sykdom eller sykdomssymptomer, påvirke fysiologiske funksjoner hos fisk eller til å påvise sykdom. For eksempel avlusningsmidler i form av fôr- eller badebehandlingsmidler.

7.1 VURDERING AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER

For kjemikalier og legemidler som benyttes på en slik måte at det kan medføre forurensning eller fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes og legemidlenes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon jf. også punkt 2.5 om internkontroll.

7.2 SUBSTITUSJON

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier og legemidler. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og legemidler som benyttes, og om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.[5]

7.3 REACH

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket[6].

7.4 LAGRING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIER

Legemidler, biocider og kjemikalier skal være lagret forsvarlig. Lagerlokalene skal utformes slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

[5] Jf. produktkontrolloven av 11.6.1979 nr. 79 § 3a
[6] Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensing av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

8. Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	45 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er definert som døgnmiddel. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges til grunn når impulslyd opptrer med i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser pr. time.
$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl. 19-23.
L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl. 23-07.
L_{AFmax}, er gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støynivåene L_{AF} (A-veid støynivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.

Med impulslyd menes kortvarige, støtvise lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen.

Støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Virksomheten skal holde seg innenfor grenseverdiene. I tillegg plikter virksomheten å redusere støy mest mulig. Dette gjelder for eksempel skjerming av aggregat, vifter og lignende.

9. Energi

Virksomheten skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i virksomhetens internkontroll, jf. pkt. 2.5.

10. Avfall

10.1 GENERELLE KRAV

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av

forurensningsloven, herunder avfallsforskriften[7]. Kasserte nøter som inneholder mer enn 0,25 prosent Cu_2O er farlig avfall, jf. § 11-4 i avfallsforskriften.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal søkes gjenbrukt i virksomhetens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Avfall som oppstår i virksomheten skal lagres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Det er forbudt å brenne, grave ned eller dumpe avfall i sjø, det gjelder også kassert utstyr.

10.2 HÅNDTERING OG LAGRING AV FARLIG AVFALL

Sikringstiltak for lagring av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering. Avfallet skal lagres utilgjengelig for uvedkommende. Lagringsområdet for farlig avfall skal ha fast dekke for å kunne oppdage og samle opp spill/søl. Avfallet må beskyttes mot vanninntrenging for å forebygge avrenning fra avfallet eller lekkasjer. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret, og ulike fraksjoner av farlig avfall skal ikke blandes sammen, men må behandles separat og skal merkes med EAL-nummer. Lageret skal også være sikret mot avdamping av forurensing til luft. Virksomheten er selv ansvarlig for at farlig avfall leveres årlig, samt deklareres i henhold til deklareringsskjema godkjent av Miljødirektoratet.

Se punkt 12 for lenke til skjema for deklarasjon av farlig avfall.

10.3 HÅNDTERING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIERESTER

Ubenyttede rester av legemidler og kjemikalier, for eksempel medisinfôr, antibiotika, biocider og andre miljøfarlige stoffer (inkludert emballasje) må samles opp, behandles og lagres separat slik at ikke "rent" avfall blir kontaminert og ubrukelig som ressurs. Det samme gjelder for ensilasje, fôrrester og slam/ekskrementer som inneholder legemiddel- eller kjemikalierester. Lageret for antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal ha nok kapasitet, både til avfall ved vanlig drift og avfall ved sykdom. Avfallet skal leveres tilbake til produsent eller annen godkjent mottaker for farlig avfall[8].

10.4 HÅNDTERING AV PRODUKSJONSAVFALL OG SLAM

Død fisk og annet organisk produksjonsavfall som fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Død fisk skal tas opp av sjøen minst hver dag. Virksomheten skal ha beredskap til å håndtere massiv fiskedød ved f. eks sykdom eller algeoppblomstring.

Oppsamlet død fisk skal konserveres omgående ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Fisk som skal ensileres må kvernes og tanken må ha omrøring. Ensilasjetanker skal være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet. Oppsamlet organisk avfall som ikke inneholder antibiotika kan utnyttes som fôrprodukter eller gjødsel/jordforbedringsmiddel og skal håndteres etter gjeldende regelverk[9] på dette området. Avfallet skal leveres videre til lovlig

[7] Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 1.6.2004, nr. 930.
[8] Jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11.

mottaker, jf. forurensningsloven § 32 om håndtering av næringsavfall, både ved utnyttelse av avfallet som en råvare i annen produksjon, og videre avfallshåndtering.

11. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot utslipp

11.1 MILJØRISIKOANALYSE

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet knyttet til den aktuelle lokaliteten. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Virksomheten skal kjenne til risikoen for uønskede miljøpåvirkninger på utvalgte naturtyper og nøkkelområder for spesielle arter som følge av utslipp fra anlegget. Virksomheten må ha kunnskap om økosystemet, bunn- og strømforhold på lokaliteten, samt nærhet til viktige naturverdier som f. eks villaksens vandringsruter og nærliggende laksefjorder og laksevassdrag.

11.2 FOREBYGGENDE TILTAK

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

11.3 ETABLERING AV BEREDSKAP

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt utslipp (herunder havari, rømming, massedød i merd på grunn av sykdom, algeangrep, maneter etc.). Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

11.4 VARSLING AV AKUTTE UTSLIPP

Akutte utslipp eller fare for akutte utslipp skal varsles i henhold til gjeldende forskrift[9]. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

12. Miljøinformasjon og journalføring

Virksomheten skal ha kunnskap om miljøpåvirkning fra egen aktivitet og oversikt over annen relevant miljøinformasjon[10]. Virksomheten skal regelmessig registrere og journalføre følgende data:

[9] Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9.7.1992, nr. 1269

Tema	Data
Produksjon	Fiskemengde i MTB og total årsproduksjon
Fôr	Fôrtype, fôrforbruk, fôrfaktor
Avfall	Typer, mengde og disponeringsmåter
Kjemikaler og legemidler	Typer og forbruk
Oppsamlet slam med antibiotika	Mengde og disponeringsmåter
Rømt fisk	Antall rømmingstilfeller og mengde rømt fisk

Journalen skal tas vare på ved anlegget i minst 4 år og være tilgjengelig ved kontroll/inspeksjon. Deklareringsskjema for levert farlig avfall skal oppbevares i 3 år og kreves forevist Fylkesmannen ved inspeksjon. Skjema for deklarasjon av farlig avfall kan bestilles på NORBAS, lenke til nettstedet:
http://www.deklarasjon.no/NorbasWeb/default.aspx
Se vilkår 10.2

13. Miljøtilstand og resipientovervåkning

Bæreevnen er kapasiteten lokaliteten har til å ta imot og omsette organisk materiale.

13.1 KRAV TIL MILJØTILSTAND

Utslipp fra anlegget skal ikke føre til at organisk avfall akkumuleres over tid eller at gravende dyr ikke kan eksistere under anlegget eller i nærsonen til anlegget. I influensområdet utenfor nærsonen til lokaliteten bør tilstandsklassen ikke være dårligere enn klasse II (jf. SFT-veiledning 97:03: *Klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann*) når det gjelder dypvann, bløtbunnsfauna og sediment, og tilstandsklassen skal ikke ha en negativ utvikling.

Det skal foretas jevnlig, risikobasert miljøovervåkning for å dokumentere at kravene til miljøtilstand overholdes.

13.2 OVERVÅKING

Etter forurensningsloven pålegges virksomheten å gjennomføre MOM B- og MOM C-undersøkelser i henhold til NS 9410. Merk at standarden er oppdatert i februar 2016, blant annet med nye krav til frekvens.

Første undersøkelse skal gjennomføres ved maksimal belastning i første produksjonssyklus (MOM B) og i etterkant av første produksjonssyklus (MOM C) etter at vedlagte tillatelse er gjort gyldig ved Fylkeskommunens samordnende vedtak. Undersøkelsene skal sendes inn fortløpende når rapportene foreligger.

Undersøkelsen skal utføres av en uavhengig, kompetent faginstans og resultatene skal ha en faglig vurdering i forhold til miljøpåvirkning. Undersøkelsene skal oversendes Fylkesmannen fortløpende så snart disse foreligger.

[10] Jf. lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven).

Innehaver av denne tillatelse plikter å sørge for at MOM C-undersøkelsene i sin helhet gjennomføres av akkreditert organ, og at faginstansen som gjennomfører disse undersøkelsene legger relevante parametere inn i Vann-miljø umiddelbart etter rapportering.

13.3 UTVIDET OVERVÅKING

Virksomheten plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser eller overvåking dersom Fylkesmannen finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte og/eller navneendring

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet. Dette gjelder også ved navneendringer for virksomheten.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning, samt pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar (jf. forurensningsloven § 20 om nedleggelse og driftsstans).

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift[11]. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

[11] Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

18. Bortfall av tillatelsen

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen **ikke** er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen eller trekke den tilbake.

VEDLEGG 1: Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	**Vanlige forkortelser**
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2.2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C_{10} - C_{13} (kloralkaner C_{10} - C_{13})	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C_{14} - C_{17} (kloralkaner C_{14} - C_{17})	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6 tri-tert-butylfenol	

Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Vedlegg 11

Fylkesmannen i
NORDLAND

- Virker til Nordlands beste

Egil Kristoffersen & Sønner AS
eva.kristoffersen@jennskaret.no

Saksbehandler: Torgeir Fahle
e-post: fmnotfa@fylkesmannen.no
Tlf.: 75 53 16 73
Vår ref.: 2015/54
Deres ref.: 16/67091
Vår dato: 26.07.2016
Deres dato: 28.06.2016
Arkivkode: 542.1

Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven for lokaliteten Gaukværøya i Bø kommune

Vi viser til søknad fra Egil Kristoffersen & Sønner AS oversendt fra Nordland fylkeskommune den 28.6.2016. Søknaden gjelder ny lokalitet Gaukværøya i Bø kommune.

Vedtak
Fylkesmannen i Nordland innvilger søknaden og gir en tillatelse[1], med spesifiserte vilkår[2] for lokaliteten Gaukværøya i Bø kommune. ***Denne tillatelsen gjelder for en produksjon på inntil 3120 tonn MTB ved lokaliteten Gaukværøy i Bø kommune.*** *Den gjelder forurensning fra virksomheten og gjelder fra den dato Fylkeskommunen har gitt tillatelse etter akvakulturloven og laksetildelingsforskriften*

Bedriften kan komme med merknader til valget av risikoklasse og saksbehandlingsgebyr **innen 14 dager**.

Klage på vedtaket må være oversendt Nordland Fylkeskommune **innen 3 uker** fra vedtaket er mottatt.

Frister for tiltak som må gjennomføres i henhold til tillatelsen:

- Overvåkning av området under anlegget i form av MOM B, og MOM-C-undersøkelser i henhold til ny NS 9410:2016.

Bakgrunn
Søknaden gjelder ny lokalitet for matfiskoppdrett av laks, ørret og regnbueørret ved Gaukværøya i Bø kommune, det ble søkt om en tillatelse med en maksimalt tillatt biomasse på 3120 tonn.

[1] Forurensningsloven § 11
[2] Forurensningsloven § 16

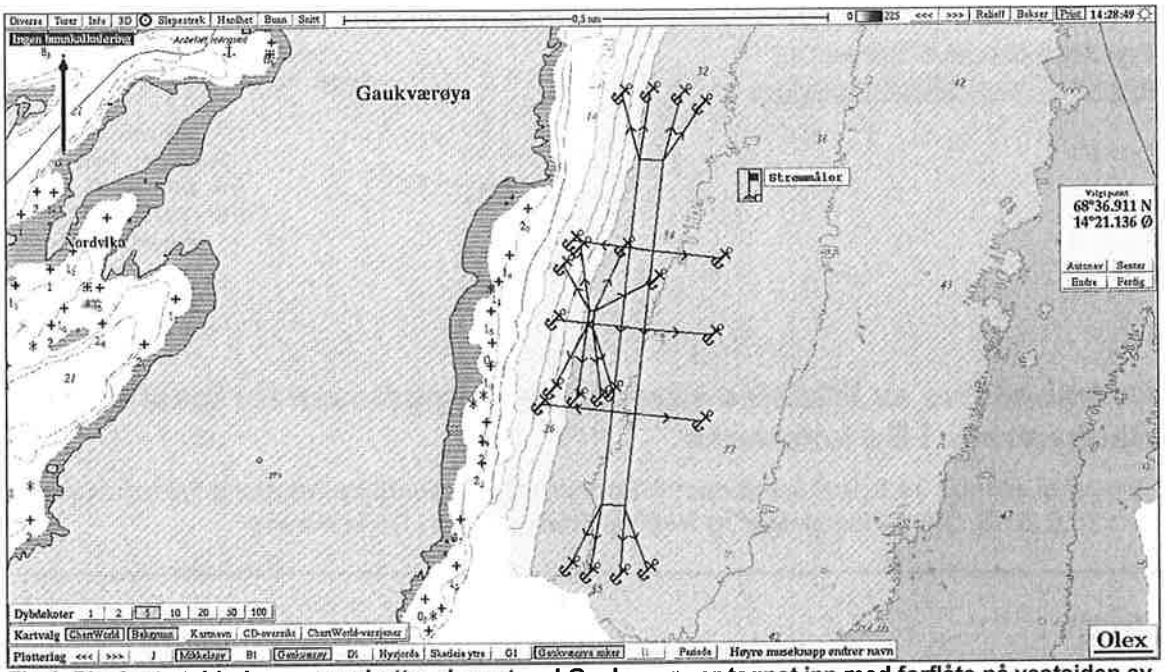

Fig.1. Planlagt etablering av oppdrettsanlegget ved Gaukværøy er tegnet inn med forflåte på vestsiden av anlegget.

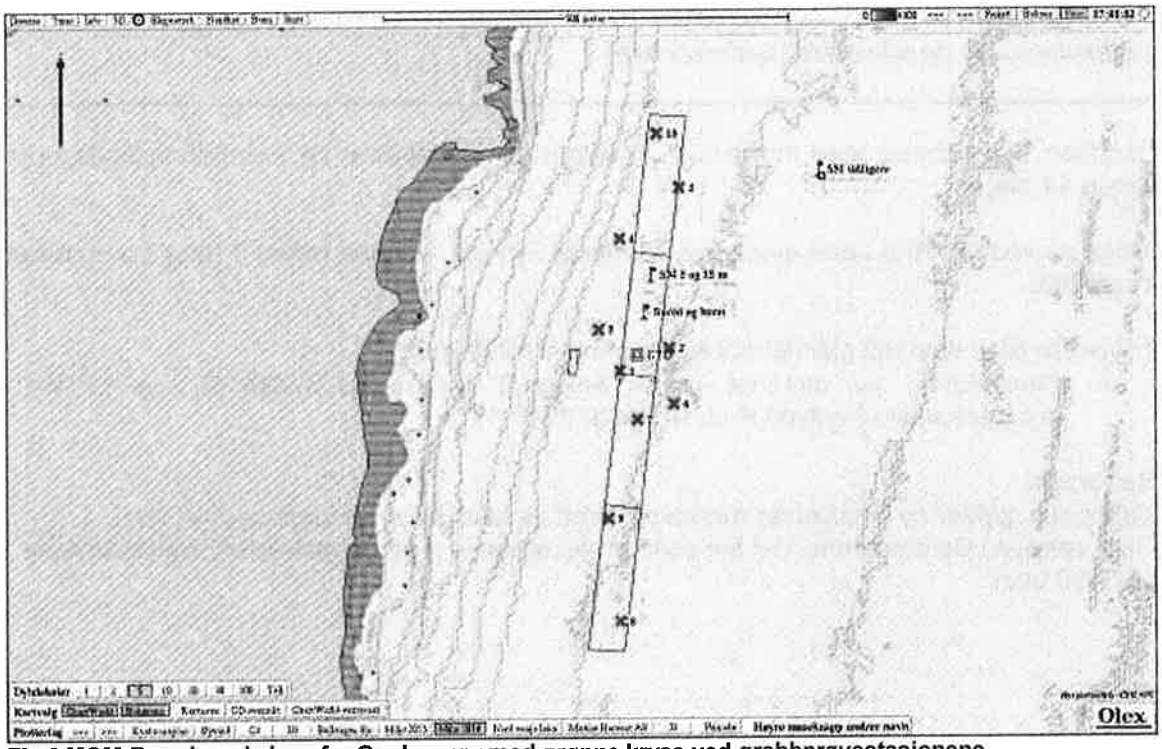

Fig.2 MOM-B undersøkelsen fra Gaukværøy med grønne kryss ved grabbprøvestasjonene.

Lokaliteten Gaukværøy ble den 29.10.2015 gitt dispensasjon fra i Bø kommunes kystsoneplan, dette vedtaket er for øvrig påklaget og skal behandles av Fylkesmannen.

Søknaden har vært offentlig utlyst i Bø kommune. Det er kommet inn 19 uttalelser samt en underskriftsaksjon i høringsperioden.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er lagt til grunn som retningslinjer ved vår vurdering av saken[3].

Saksdokumenter
Fylkesmannen har vurdert følgende undersøkelser:
- MOM-B undersøkelse fra juli 2015.
- Strømmålinger fra mars/april 2016, på 5, 15, 26 og 33 meters dyp.

Fylkesmannens vurdering
All forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene og å skaffe oversikt over egne utslipp og virkningene av utslippet, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader[4]. Det samme gjelder utslipp av annet som det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen[5]. Tillatelse til utslipp fritar ikke virksomheten fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Akvakulturanlegg kan påvirke miljøet ved støy, lys, lukt, utslipp til vann og ved at det blir generert farlig avfall. Rester etter medisinering og andre stoffer som benyttes i virksomheten kan også påvirke miljøet. Substitusjonsplikten pålegger at bedriften til enhver tid, så langt dette er mulig, benytter stoffer som påvirker miljøet minst mulig. De utslippene et anlegg har til vann må kunne omsettes av naturen etter hvert for ikke å overbelaste miljøet. Dersom rester etter fôr og ekskrementer akkumuleres på bunnen, kan dette føre til oksygenmangel. Dermed kan store deler av nedbrytningsprosessen i bunnsedimentene skje anaerobt og det vil skje en opphopning av organiske avfallsstoffer. Dette kan blant annet medføre lokal utryddelse og endring av bunndyrfaunaen.

Et flytende akvakulturanlegg har ikke rense- eller oppsamlingsmuligheter for utslipp som følge av produksjonen i form av overskuddsfôr, ekskrementer fra fisken, kjemikalie- og legemiddelbruk osv. Utslippet må derfor reguleres gjennom rammer for produksjonen, vilkår om overvåkning, utslippsregulerende vilkår til driften og krav om at miljøtilstanden i resipienten skal opprettholdes på et tilfredsstillende nivå

Miljøtilstanden i alle vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand[6]. Dette innebærer også at miljøtilstanden i sedimenteringsområdet for utslippet fra anlegget på sikt ikke skal være dårligere enn "god".

[3] Naturmangfoldloven §§ 8 til 12
[4] Punkt 2.6 i tillatelsen
[5] Forurensningsloven § 56
[6] Vannforskriften § 4

Følgende lovverk er sentralt i vår vurdering:

- Forurensningsloven (bl.a. §§ 11, 16 og 18)
- Vannforskriften (bl.a. §§ 4 til 6 og 12)
- Naturmangfoldloven (§§ 8 til 12)

Miljøpåvirkning

1. Lokalitetens nærsone

Miljømålene for bunnpåvirkning under et oppdrettsanlegg er at organisk avfall ikke skal akkumuleres over tid og at gravende bunndyr kan leve under merdene/ ved utslippspunktet. Lokalitetens bæreevne oppfattes gjerne som lokalitetens kapasitet til å motta og omsette organisk stoff.

Lokaliteten ligger i Gaukværøya ligger rett øst for øya Gaukværøy i i Bø kommune. Anlegget planlegges lagt langs land av øya. Lokaliteten er mest eksponert for vind fra sør. Fra land skråner bunnen relativt slakt ned til ca. 30 meters dyp og videre slakt til ca. 60 meters dyp sentralt i sundet mellom Gaukværøya og Langøya. Under den planlagte anleggslokaliseringen er det mellom 30 og 38 meters dyp. Sundet mellom Gaukværøya og Langøya munner ut mot sør til utløpet av Eidsfjorden med dyp på ca. 250 meter. Det er ingen terskeldannelser mellom lokaliteten og største dyp i resipienten.

MOM-B undersøkelsen fra mars 2016 viste at bunnen under anlegget består hovedsakelig av skjellsand. Det ble ikke registrert organisk belastning på overflaten av bunnsubstrat. Det ble heller ikke registrert lukt eller sverting, noe som ikke var uventet siden dette er en ny lokalitet.

Registreringer av pH og redoks-potensialet i sedimentene viste normale og forventede verdier på alle stasjonene.

Det ble registrert dyreliv på samtlige stasjoner. Bunndyrsamfunnet var preget av gravende bløtbunnarter og filtrerende hardbunnsarter. Det ble ikke registrert forekomster av forurensingstolerante bunndyr eller andre belastningseffekter i bunndyrsamfunnet. Artssammensetningen indikerer god vannutskiftning ved bunnen.

I mars/april 2016 ble det målt strøm på 5, 15, 26 og 33 meters dyp.

Resultatene fra strømmåling på 5 meters dyp viste at hovedstrømretning og massetransport av vann var definert mot nord-nordøst (015 grader). Det var liten sammenheng mellom retningsendringene og tidevannskiftene. Gjennomsnittlig strømhastighet var 18,5 cm/s. Maks strøm var på 45.1 cm/s. 12,8 % av målingene var sterkere enn 30 cm/s, 24,1 % var sterkere enn 20 cm/s, 44,8 % av målingene var sterkere enn 10 cm/s og 14,5 % av målingene var mellom 10 og 3 cm/s, 2,5 % av målingene var mellom 3 og 1 cm/s og 0,3 % av målingene var lavere enn 1 cm/s.

Resultatene fra strømmåling på 15 meters dyp viste at hovedstrømretning og massetransport av vann var definert mot nord-nordøst (015-030 grader). Det var liten sammenheng mellom retningsendringene og tidevannskiftene. Gjennomsnittlig strømhastighet var på 12,8 cm/s. Maks strøm var på 40,6 cm/s. 3,9 % av målingene var sterkere enn 30 cm/s, 18,3 % var sterkere enn 20 cm/s, 31,3 % av målingene var sterkere enn 10 cm/s og 36,3 % av

målingene lå mellom 10 og 3 cm/s, 8,2 % av målingene var mellom 3 og 1 cm/s og 1,5 % av målingene er lavere enn 1 cm/s.

Resultatene fra strømmåling for spredningsstrøm på 26 meters dyp viste at hovedstrømretning og massetransport av vann var definert mot nord-nordøst (015-030 grader). Det var noe sammenheng mellom retningsendringene og tidevannskiftene. Gjennomsnittlig strømhastighet var på 9,1 cm/s. Maks strøm var 37,3 cm/s. 0,8 % av målingene var sterkere enn 30 cm/s, 9,9 % var sterkere enn 20 cm/s, 23,9 % av målingene var sterkere enn 10 cm/s og 45 % av målingene lå mellom 10 og 3 cm/s, 16,6 % av målingene var mellom 3 og 1 cm/s og 3,8 % av målingene er lavere enn 1 cm/s.

Resultatene fra strømmåling på 33 meters dyp (bunnstrøm) viste at hovedstrømretning og massetransport av vann var definert mot sør-sørvest (195 grader) med en returstrøm mot nordnordøst. Det var god sammenheng mellom retningsendringene og tidevannskiftene. Gjennomsnittlig strømhastighet var på 5,7 cm/s. Maks strøm var 21,5 cm/s. 13,4 % av målingene var sterkere enn 10 cm/s, 58,2 % av målingene lå mellom 10 og 3 cm/s, 23,6 % av målingene var mellom 3 og 1 cm/s og 4,7 % av målingene er lavere enn 1 cm/s.

2. Vannforekomst

Lokaliteten ligger i vannforekomsten Vesterålsfjorden, klassifisert som åpen eksponert fjord med ID nr. 0365000030-4-C i Vann-Nett[7]. Vannforekomsten er per i dag vurdert til å ha God økologisk tilstand. Ut i fra størrelsen på vannforekomsten mener Fylkesmannen at den gitte produksjonen på lokaliteten har lav sannsynlighet for å føre til forringelse av den økologiske tilstanden i vannforekomsten. Hvis driften får negativ effekt på tilstanden til vannforekomsten, må det imidlertid gjøres tiltak for å bedre forholdene.

Bestemmelsene i vannforskriften innebærer at Fylkesmannen i enkelte tilfeller vil måtte pålegge lokaliteten tilleggsundersøkelser for å kartlegge tilstanden i vannforekomsten. Fylkesmannen finner pr. i dag at det ikke er nødvendig å pålegge undersøkelser av denne typen.

3. Naturmangfold

Fylkesmannen forventer at risikoen for uønsket påvirkning av nærliggende naturtyper vil være betydelig mindre på eksponerte lokaliteter, sammenlignet med mer beskyttede sjøområder.

Hensynet til verneområder friluftsliv og biologisk mangfold vil bli behandlet i vår uttalelse i forhold til akvakulturloven og matloven.

Fylkesmannen i Nordland har registrert at lokaliteten Gaukværøya ligger ved et større sammenhengende skjellsandområde. Fylkesmannen forventer ikke at etableringen av anlegget vil ha noen betydning for dette store skjellsandområdet. Den sterke strømmen i området vil spre partiklene fra anlegget over et større område, noe som hindrer opphopning av sedimenter.

[7] Nettportal som eies av miljøforvaltningen og Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) og driftes av sistnevnte: http://vann-nett.no/portal/Default.aspx

Fiskeridirektoratets kartverktøy[8] viser at lokaliteten Gaukværøy ligger svært tett opptil Flaket som er et område for fiske med aktivt redskap etter hyse, området er også oppvekst og beiteområde for hyse og rødspette. Dette området vil bli berørt med tanke på fortøyningene fra lokaliteten Gaukværøya. Når det gjelder forurensning vil den sterke strømmen hindre større opphopninger av sedimenter i dette området, men at det vil bli sei og torsk som beiter på pellets rundt anlegget er sannsynlig.

Værøyflaget som ligger 700-800 meter sør for lokaliteten Gaukværøya er et viktig gyteområde for torsk og hyse. Ut fra at hovedstrømretningen ved lokaliteten Gaukværøya er nord-nordøst anser Fylkesmannen at dette området vil bli lite påvirket av forurensning fra oppdrettslokaliteten.

Omtrent 1,6 km. øst for lokaliteten Gaukværøya ligger «Sør av Sør Svinøya» som er et oppvekst- og beiteområde for hyse og rødspette og et område for fiske med aktivt redskap etter hyse. På grunn av avstanden og den stabile strømretningen mot nordøst fra lokaliteten Gaukværøya anses sannsynligheten for at dette området påvirkes fra forurensning som svært liten.

Det ligger flere registrerte fiske- og gyteområder områder med over 4 km. avstand rundt den søkte oppdrettslokaliteten. På grunn av den store avstanden er det usannsynlig at disse vil bli påvirket av utslippene fra oppdrettslokaliteten Gaukværøya.

Dersom det fremkommer ny kunnskap om eventuelle nærliggende naturtyper som kan forringes av produksjonen ved lokaliteten må det påregnes at virksomheten kan få nye vilkår om overvåking og eventuell regulering av sine utslipp i relasjon til de prioriterte naturtypene som registreres i anlegges influensområde jf. forurensningsloven § 18. Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver jf. forurensningsloven § 51 og § 2 nr. 5, samt naturmangfoldloven § 11 (kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver.)

Fylkesmannen understreker at vurderingene ovenfor er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Virksomheten må være oppmerksom på viktige naturtyper i anleggets influensområde og ha fokus på å unngå at virksomhetens drift forringer disse naturverdiene. Denne tillatelsen er gitt med forbehold om eventuell ny kunnskap som måtte komme. Dersom det kommer frem ny kunnskap om nærliggende naturtyper som kan forringes av produksjonen ved lokaliteten må bedriften regne med at de kan få nye vilkår om overvåking og eventuell regulering av sine utslipp[9]. Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver[10].

Dersom miljøundersøkelser viser at belastningen på lokalitetens nærsone overskrider lokalitetens tålegrense eller at resipienten påvirkes negativt, kan Fylkesmannen redusere tillatt stående biomasse eller trekke tilbake tillatelsen[11].

---

[8] Fiskeridirektoratets kartbase: http://kart.fiskeridir.no/default.aspx?gui=1&lang=2
[9] Forurensningslovens § 18
[10] Forurensningsloven § 51 og § 2 nr. 5, og Naturmangfoldloven § 11
[11] Forurensningsloven § 18

Vilkår for å avhjelpe påvirkning fra forurensning

Krav til miljøundersøkelser (vilkår 13 i tillatelsen)
For å overvåke påvirkninger oppdrettsanlegget har på nærsone og resipient, pålegges virksomheten etter forurensningsloven å gjennomføre MOM B- og MOM C-undersøkelser som beskrevet i NS9410. Fylkesmannen vil gjøre oppmerksom på at standarden er oppdatert i februar 2016, blant annet med nye krav til frekvens.

Første undersøkelse skal gjennomføres ved maksimal belastning i første produksjonssyklus (MOM B) og i etterkant av første produksjonssyklus (MOM C) etter at vedlagte tillatelse er gjort gyldig ved Fylkeskommunens samordnende vedtak. Undersøkelsene skal sendes til Fylkesmannen fortløpende når rapportene foreligger.

Dersom det iverksettes miljøovervåkning i regi av Fylkesmannen, kan virksomheten pålegges å betale sin del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området der anlegget er plassert.

Konklusjon

Gaukværøya er en ny lokalitet som ligger i et relativt åpent sjøområde med god ensrettet strøm. De gode strømforholdene vil sikre at partikler fra anlegget vil spres over et stort område og ikke føre til lokal belastning ved anlegget.

Egil Kristoffersen & Sønner AS har pr. i dag mange små og dårlige oppdrettslokaliteter. Fylkesmannen har tidligere varslet at det kunne være aktuelt å trekke tilbake eller justere ned utslippstillatelsene ved enkelte av selskapets lokaliteter. Vi har i den sammenheng oppfordret selskapet til å søke nye lokaliteter, utenfor de små terskelfjordene de ligger inne i dag, for å få bedre miljøforhold i disse fjordene.

Forholdene inne i disse fjordene er ikke ideelle og en lengre brakklegging av oppdrettslokalitetene disse områdene vil kunne bedre miljøforholdene. Dette forutsetter at selskapet har tilgang på nye lokaliteter utenfor de tersklede fjordene.

På grunnlag av den kunnskapen som finnes i dag mener Fylkesmannen at strømforholdene og lokalitetens posisjon tilsier at den tillatte produksjonen vil medføre lav risiko for forringelse av de aktuelle naturtypene som hittil er kjent rundt lokaliteten Gaukværøya. Samlet sett mener Fylkesmannen det er riktig å gi en tillatelse til etablering ved Gaukværøya.

Det har vært et stort engasjement rundt etableringen av lokaliteten Gaukværøya og forurensning fra oppdrett er et av argumentene som blir tatt opp av flere av innspillene til etableringen. Fylkesmannen har gått gjennom alle innspillene, men kan ikke se at lokaliteten Gaukværøy vil kunne føre til uakseptabel forurensning. Samlet sett mener vi at lokaliteten Gaukverøy er viktig for Egil Kristoffersen & Sønner for å kunne fortsette å drive sin virksomhet i Bø kommune. Vi ser også at lokaliteten vil kunne avlaste de lokalitetene som pr. i dag ikke har rom for noen utvidelser slik at tilstanden i disse fjordene kan forbedres på sikt.

Det er i saksbehandlingen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper, samt de fordeler som tiltaket vil medføre. Dersom Fylkeskommunens vedtak innebærer tillatelse til en lavere produksjonsramme enn det som fremgår av dette vedtaket, er det produksjonsrammen i

Fylkeskommunens vedtak som gjelder. Tillatelsen kan endres på visse vilkår[12]. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Fylkesmannen understreker at vurderingene er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet[13]. Overvåking av miljøtilstanden og mulige endringer av tilstanden i resipienten vil avgjøre om utslippet er forsvarlig også i fremtiden. Krav om miljøundersøkelser vil også dokumentere om anlegget har uønskede effekter på resipienten.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrolloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til *Regelhjelp.no*. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart[14]. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrolloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Varsel om saksbehandlingsgebyr og risikoklasse
Det skal betales gebyr for Fylkesmannens behandling av søknader om ny tillatelse til forurensende virksomhet[15].

Fylkesmannen varsler at man for saksbehandlingen vil kreve inn saksbehandlingsgebyr etter fastsatte gebyrsatser[16]. Egil Kristoffersen & Sønner AS vil dermed ilegges et gebyr på 21 500 kr. Plasseringen i gebyrsats er gjort ut ifra en vurdering av søknaden.

Lokaliteten Gaukværøya ligger i et område klassifisert som åpen eksponert kyst. Ettersom lokaliteten er gitt tillatelse til 3120 tonn MTB varsler Fylkesmannen at lokaliteten Gaukværøya plasseres i risikoklasse 3. [17] Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn.

Risikoklassen har direkte konsekvens ved innkreving av gebyr for gjennomføring av tilsyn av inntil en dags varighet. Hvilken risikoklasse en virksomhet er plassert i har også en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn. For øvrig finnes det egne satser for gjennomføring av større revisjoner. Disse er basert på ressursbruk og er dermed uavhengig av plassering i risikoklasse.

Dersom dere har merknader til varselet, ber vi om at disse bli sendt innen **14 dager** fra denne tillatelsen er gitt[18].

Klageadgang, saksopplysninger m.m.
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet[19]. Klagefristen er **3 uker** etter at dette brevet er mottatt[20]. Klagen sendes til Nordland fylkeskommune med kopi til Fylkesmannen i Nordland,

[12] Forurensningsloven § 18
[13] Forurensningsloven § 2 nr. 3 og Naturmangfoldloven § 12
[14] Forurensningsloven §§ 78 og 79
[15] Forurensningsforskriften kapittel 39
[16] § 39-4 i forurensningsforskriften
[17] Forurensningsloven § 18
[18] Forvaltningsloven § 16

Moloveien 10, 8002 Bodø. Klagen skal være begrunnet og angi den eller de endringer som ønskes[21].

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort[22].

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter[23]. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Vi vil på forespørsel også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernsjef

Torgeir Fahle
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Oversendelse pr. e-post:

Mattilsynet	post@mattilsynet.no
Nordland Fylkeskommune	post@nfk.no
Fiskeridirektoratet	postmottak@fdir.no

[19] Forvaltningsloven § 28
[20] Forvaltningsloven § 29
[21] Forvaltningsloven § 32
[22] Forvaltningsloven § 42
[23] Forvaltningsloven § 18

Bø kommune	post@boe.kommune.no
Kystverket	Postmottak@kystverket.no
Nordland Fylkes Fiskarlag	Nordland@fiskarlaget.no
Jon Edvard Johnsen	jonne@vkbb.no
Naturvernforbundet i Nordland	nordland@naturvernforbundet.no
Arne R Hole	arrhol@online.no
Randi Lamark	randi.lamark@icloud.com
Lone Lamark	l-lamar@online.no
Sonja Andersen	sonja.andersen@ntnu.no
Øystein Lunde Ingvaldsen	lundeimages@gmail.com
Marian Leonhardsen	maleonh@online.no
Halvor Walla	halvor@framsikt.no
Ann Karina Jakobsen	karina@yttersiden.no
Ole Jonas Johansen	bo.kystlag@gmail.com
Tiu Similä	iolairc@online.no
Tom Tobiassen	tom.tobiassen@vkbb.no
Norges Kystfiskarlag	post@norgeskystfiskarlag.no
Stig Olaisen	salmon@vkbb.no

Kopi pr. brev

Espen Strand	Vinjesjøveien 33, 8470 Bø
Sture Jakobsen	Rødskrubbgrenda 3, 1352 Kolsås

Vedlegg 12

KRISTOFFERSEN EGIL & SØNNER A/S
Jennskarveien 52
8475 STRAUMSJØEN

Deres ref:
Vår ref: 2016/053728
Dato: 16.08.2016
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

RAPPORT MED VEDTAK OM GODKJENNING AV NY LOKALITET GAUKVÆRØYA

Mattilsynet viser til søknad om etablering av ny lokalitet Gaukværøya i Bø kommune for oppdrett av laks. Lokaliteten omsøkes for en maksimal tillatt biomasse (MTB) på 3120 tonn. Søknaden ble mottatt til behandling fra Nordland fylkeskommune 28.06.2016, referanse 16/67091.
I epost av dato 28.07.2016 ble søker etterspurt om utfyllende opplysninger vedrørende internkontroll og beredskapsplan, samt produksjonsform. Etter å ha mottatt disse opplysningene har nå Mattilsynet behandlet søknaden.

Saken gjelder

- Gaukværøya

Hovedinntrykk

Omsøkte lokalitet er plassert ved Gaukværøya på vestsiden av Langøya. Denne vestsiden av Langøya har i dag ikke oppdrettsaktivitet, og nærmeste lokalitet er Dragnes. Lokaliteten Dragnes ligger 15 km unna omsøkte lokalitet, og tilhører Nordlaks Oppdrett. Utover dette er de andre lokalitetene i Guvåg/Hellfjordområdet søkers egne lokaliteter.
Vestsiden av Langøya har begrensede muligheter for egnede oppdrettslokaliteter. Dette skyldes hard eksponering for vær og vind, det er få steder å finne le, og samtidig gode dybdeforhold.

Søkers eksisterende lokaliteter er lokalisert i området Malnesfjorden/Møklandsfjorden og i området Guvåg/Hellfjorden. Lokalitetene i Malnesfjorden er relativt små med tett avstand mellom hver lokalitet. Videre er også virksomhetens slakteri lokalisert i Malnesfjorden. Lokalitetene er etter dagens retningslinjer også lokalisert for tett opp mot slakteriet. Søker har med dagens lokaliteter for liten fleksibilitet i forhold til gode adskilte årgangsområder. Dette medførte ekstra utfordringer i forhold til ILA utbruddene i 2013 og 2015. Dagens lokalitetsstruktur medfører også store utfordringer i forhold til driftsplangodkjenning. Økt fokus på områdedrift fra forvaltningens siden gjør at tilgang til tilstrekkelig antall lokaliteter i fremtiden sannsynligvis vil tvinge seg frem for å oppnå driftsplangodkjenning.

En ny lokalitet vil gi større og nødvendig fleksibilitet i forhold til nevnte årgangsområder, områdedrift og samordned plan for bekjempelse av lakselus. Mattilsynet finner det derfor positivt at søker har funnet en mulig ny lokalitet. Vi har gått gjennom søknad med vedlegg, og sett lokalitetens egenskaper opp mot kravene i etableringsforskriften og Mattilsynets etableringsveileder.

Mattilsynet
Region Nord

Saksbehandler: Erna Marie Sommerhaug
Tlf: 22 40 00 00 / 22778127
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

www.mattilsynet.no

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

Vi har funnet å kunne fatte følgende vedtak:

Vedtak om godkjenning
Mattilsynet region Nord godkjenner etablering av ny lokalitet Gaukværøya i Bø kommune. Godkjenningen gis for produksjon av laks med maksimalt tillatt biomasse på 3120 tonn.

Godkjenningen er gitt på følgende vilkår:

- Ved utsett av fisk skal *03.02 Risikoanalyse Gaukværøy*, som et minimum følges. I løpet av lokalitetens første driftsperiode skal driftsformen evalueres og risikoanalysen med forebyggende tiltak revideres fortløpende.

Godkjenningen trer i kraft senest 2 år fra dagens dato, og tidligst når Nordland fylkeskommune har gitt sin tillatelse til etablering av Gaukværøya.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 10 Tilsyn og vedtak jf §§ 5 og 7.

Vi har observert:

- Søknad med vedlegg, om etablering av ny lokalitet Gaukværøya i Bø kommune i Vesterålen . Det søkes om produksjon av laks, ørret og regnbueørret med en begrensning på 3120 tonn MTB. For nærmere informasjon vises det til søknaden.
- Epost korrespondanse med virksomheten, av dato 28.07.16 og 09.08.16

Observasjonen gjelder laks, Oppdrettslaks.

Mattilsynet vurderer dette slik:
Etableringsforskriften § 5 setter krav om at etablering av akvakulturanlegg skal være godkjent av Mattilsynet.
Det følger av forskriftens § 7 første ledd at godkjenning kan gis dersom etableringen av akvakulturanlegget ikke innebærer en uakseptabel risiko for spredning av smitte.
Til hjelp for skjønnsutøvelsen har Mattilsynet utarbeidet en egen retningslinje for forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv (etableringsretningslinjen). Retningslinjen har også som formål å bidra til enhetlig praksis for vurdering av slike søknader.

Hensynet til dyrevelferden

Det fremgår av etableringsforskriften § 7 femte ledd at den omsøkte akvakulturaktivitet skal kunne ivareta artens krav til et godt levemiljø. Det skal være sikkerhet for tilstrekkelig tilførsel av vann av egnet kvalitet. Ved vurdering av velferden skal opplysninger om anleggets utforming og utstyr samt dets plassering på lokaliteten vurderes opp mot produksjonsform og vanndata.

Strømmålinger og merdmiljø:
Opplysning om strømbildet på lokaliteten er viktig for vurdering av fiskens levemiljø. Et godt levemiljø for fisken er en forutsetning for å sikre god fiskehelse og velferd. Til søknaden er det vedlagt strømmålinger foretatt av Akvaplan-Niva i 2014 og 2016. Målingen som ble foretatt i 2014 ble gjort noe lengre øst i forhold til omsøkte plassering. Vi har derfor kun konsentrert oss om målingen

som ble foretatt i 2016. Disse strømmålingene ble foretatt ca. midt i omsøkte anleggsområde, og vedlagt søknaden i rapport: Akvaplan-niva AS Rapport: 8184.02. Målingene ble foretatt i perioden 15.03.16-18.04.16 for målerne plassert ved 5 m,15 m og 26 meter. For bunnstrømmen var målingen foretatt i perioden 06.05.16 - 06.06.16.

Resultatene viste følgende sentrale målinger.
Resultatene fra strømmåling på 5 meters dyp (overflatestrøm) viser at hovedstrømretning og massetransport av vann er definert mot nord-nordøst (015 grader). Gjennomsnittlig strømhastighet er 18,5 cm/s. Maks strøm er 45.1 cm/s. 12,8 % av målingene er sterkere enn 30 cm/s og 0,3 % av målingene er < 1 cm/s. Rapporten presentere også en indikasjon på at vinder fra sør synes å påvirke vannmassene i det øvre vannsjiktet, og mener videre at dette indikere at det øvre vannsjikt ved lokaliteten synes påvirket ved sterke vinder over tid (side 9 i rapporten).

Resultatene fra strømmåling på 15 meters dyp (vannutskiftingsstrøm) viser at hovedstrømretning og massetransport av vann er definert mot nord-nordøst (015-030 grader). Gjennomsnittlig strømhastighet er 12,8 cm/s. Maks strøm er 40,6 cm/s. 3,9 % av målingene er sterkere enn 30 cm/s, og 1,5 % av målingene er < 1 cm/s. Resultatene fra strømmåling for spredningsstrøm på 26 meters dyp viser at hovedstrømretning og massetransport av vann er definert mot nord-nordøst (015-030 grader). Gjennomsnittlig strømhastighet er 9,1 cm/s. Resultatene fra strømmåling på 33 meters dyp (bunnstrøm) viser at hovedstrømretning og massetransport av vann er definert mot sør-sørvest (195 grader) med en returstrøm mot nord-nordøst. Det er god sammenheng mellom retningsendringene og tidevannskiftene. Gjennomsnittlig strømhastighet er 5,7 cm/s.

Faktorer som er avgjørende for lokalitetens egnethet er bl.a. andel nullmålinger (hastighet lavere enn 1 cm/sek) og nullmålingenes varighet, antall registrerte høye strømhastigheter (over 30 cm/sek), retning på strømmen og den totale vannutskiftning.

Man må regne med at fisken under fôring vil trekke opp i det området som er dominert av det man definerer som overflatestrøm. I den sammenhengen vil overflatestrømmen spille en rolle for vannmiljø- og egnethet. Høy strømhastigheten vil føre fôret raskere mot notkanten og ut av noten. Således vil det være enda viktigere for fisken å holde seg i de øvrige vannmasser for å få tak i fôret før det dras ut av merden.
I tilfellet for omsøkte lokalitet Gaukværøya regnes periodene med strømstille vann som ubetydelig. Strømmålingene for både overflatestrømmen (5 meter) og vannutskiftingsstrømmen (15 meter) viser at lokaliteten kan defineres som en strømsterk lokalitet. Gjennomsnittstrømmen for 5 meter og 15 meter er på hhv. 18,5 cm/sek og 12,8 cm/sek. Det er også registrert at 12,8 % og 3,9 % av målingen er større enn 30 cm/sek ved hhv. 5 meter og 15 meter.

Ved å gå inn i rapportens tabeller ser vi av figuren som viser «Strømstyrke uavhengig av retning. Middelverdien er gitt over figuren» (Akvaplan-niva AS Rapport: 8184.02, side 12) at det for strømmålingene gjort ved 5 meters dyp, er registrert strømstyrke mellom 30 – 35 cm/sek i perioden fra ca. 2. april til 3. april 2016. Altså for en periode over ca. en-to dager. Det er også tidligere i registreringsperioden registrert strømstyrke mellom 30-40 cm/sek, med varighet opp mot ca. ett døgn. Strømmålingen er foretatt over en periode på 30 dager, og man må kunne påregne at det vil inntreffe flere perioder i løpet av året der det vil forekomme strek strøm.
Høye strømhastigheter kan stresse fisken. Fiskens svømmekapasitet vil bl.a. variere med art, størrelse, temperatur og lysforhold. Varighet og hyppighet av strømtoppene kan også være avgjørende for hva som er forsvarlig. Dagens kunnskap indikerer økt risiko for dødelighet for nyutsatt

smolt etter kort tids eksponering for strømhastigheter fra ca. 1,7 fiskelengder pr sekund. Forventet reduksjon av vannstrøm på grunn av not er mer enn 20 %. En praktisk grense for strømhastigheter (målt utenfor merd) ved lokaliteter som skal brukes til nyutsatt smolt bør derfor kunne settes til maks. 2 fiskelengder pr sekund. Det er grunn til å anta at svømmekapasiteten øker etter en stund i sjøen.
I tillegg til at forventet reduksjon av vannstrøm på ca. 20 % som følge av noten, så vil også merdenes plasseringen i forhold til strømretning ha betydning for strømstyrke og vanngjennomstrømningen. I følge søker er anlegget ved Gaukværøya tenkt plassert i lengderetning av strømretningen. Dermed vil strømpåvirkningen avta betydelig i de merdene som står på lesiden. Det er søkers ansvar å sørge for at fisken til enhver tid har tilgang på tilstrekkelige mengder vann av en slik kvalitet at fisken får gode levekår. Vi forventer dermed at søker sørger for risikobasert overvåkning av vannkvaliteten i hele anlegget.
I følge strømrapporten for Gaukværøya foreligger den totale vanntransporten i nordøstlig retning for samtlige dyp, bortsett fra en motgående bunnstrømmen der total vanntransport foreligger i svakt sørvestlig retning.
Andre risikomomenter i forbindelse med sterk strøm er faren for deformasjon av not, og reduksjon i merdvolum. Dette gir økt risiko for slitasjeskader på fisken som følge av kontakt med notvegg.
Dette er momenter som søker har risikovurdert, og kommet frem til følgende tiltak for å ivareta god fiskevelferd:
Snittlengde på fisken som settes ut i fronten av anlegget skal være større enn: 23 cm som tilsvarer maks 2 fiskelengder per sekund på høyest målte strømhastighet (45,1 cm/sek). 23 cm tilsvarer fisk på 110-140 g- avhengig av k faktor. Minste lengde på utsatt fisk i anlegget 20 cm (70-90g), «trent»fisk fra RAS anlegg med god strøm i karene foretrekkes til denne lokaliteten. Større fisk settes ut i front av anlegget. Utsettplan lages i forhold til kunnskap om strøm på ulike målepunkt i anlegget.

Som forebyggende tiltak beskrives utsett av luseskjørt, evt. utsett av tomring fremst i anlegget som lager strømskygge for de aktive driftsenhetene. Alternativt velge større enheter der strømhastighet reduseres og vurdere bruk av bunnring. Søker beskriver også utsett av smolt som er tilvendt en strømsterk lokalitet. Videre beskrives følgende forebyggende tiltak:
Utsettet skal planlegges i forhold til hvordan fisken forventes å takle strøm. Det betyr å sette stor fisk fremst i anlegget og mindre fisk mot midten og sist i rekka. Kontroll av jevnhet i fiskegrupper før levering slik at ikke varians fører til innblanding av liten fisk som ikke takler forholdene.

Mattilsynet finner at søker har gjort en grundig vurdering av strømforholdene på lokaliteten. Strømmålingene som ligger til grunn er representativ for den ene måneden de ble tatt. Det kan selvsagt foreligge både sterkere og svakere strømforhold gjennom året. Det er kun drift over tid som vil avsløre lokalitetens egnethet mht. oppdrett av laks. En lokalitet som er strømsterk for nyutsatt smolt, kan være egnet til større fisk.

Søker har i risikovurderingen sagt at nyutsatt smolt ikke skal være mindre enn 23 cm ved utsettstidspunktet, dette er beregnet ut i fra maksimale strømmålinger som er innlevert med søknaden. I følge beregningen vil dette tilsvare et vektintervall i området 110-140 gram avhengig av kondisjonsfaktoren. Kondisjonsfaktoren minker når fisken går inn i smoltifiseringen, og før sjøsetting. 23 cm og kondisjonsfaktor på 0,9 tilsvarer en vekt på ca. 110 gram. Tilsvarende vil 23 cm og 140 gram tilsvare kondisjonsfaktor på ca 1,15. Som regel operer man med gjennomsnittsvekt på nyutsatt smolt, og vi mener ut i fra det at det antakelig vil være mest fornuftig å operer med en vektgrense for nyutsatt smolt. Søker skriver i risikovurderingen at det før utsett skal føres kontroll av jevnheten i fiskegruppene for å unngå innblanding av fisk som ikke takler forholdene. Mattilsynet mener det er viktig at fisken er mest mulig robust og klar for å tåle strømforholdene på lokaliteten, og at ved første

gangs bruk av lokaliteten bør vekt skalaen ligge i øvre del. Dette for å ha en ekstra sikkerhetsmargin i forhold til størrelsesfordelingen i fiskegruppen.

Vi mener videre at driftsform må evalueres fortløpende, og dersom det viser seg at lokaliteten ikke er egnet for denne driftsformen, så må det gjennomføres fortløpende tiltak for å sikre god fiskevelferd, og lokalitetens egnethet tas opp til ny vurdering. På samme måte kan det også være aktuelt å endre på kravet om å følge dagens *risikoanalyse Gaukværøya* hvis det viser seg at lokaliteten kan være egnet for eksempelvis mindre fisk, eller at det er mer fornuftig å plassere fisken i en annen rekkefølge i anlegget.

Merdenes plassering på lokaliteten er av betydning for strømstyrke og vannutskiftning. Måling av spredningsstrøm og bunnstrøm er viktig med tanke på lokalitetens bæreevne. En eventuell opphopning av sedimenter under lokaliteten vil på sikt kunne påvirke vannsøyla over bunnen og dermed fiskens levevilkår. Påvirkningsgraden vil øke med fallende lokalitetsdybde. I tilfellet Gaukværøya er dybden ved lokaliteten mellom 30-40 meter. Til gjengjeld er registrert vannstrøm i alle dyp relativt god, og det forventes ikke at det vil foreligge en oppsamling av sedimenter som vil kunne ha betydning for fiskehelse og/eller fiskevelferden.

Oksygen:
Oksygenforholdene i merden er helt avgjørende for god fiskevelferd. Oksygenmetning vurderes som et viktig kriterium for god fiskehelse og fiskevelferd. Laksefisk er spesielt sårbar for lave oksygennivåer. Måling av oksygennivå i utvalgte merder kan være et godt supplement til tetthets- og biomassetall, ettersom lave oksygenverdier indikerer at fisketetthet og/eller biomasse kan være for høy i den enkelte situasjonen. Problemer med oksygensvikt er erfaringsmessig størst ved høy vanntemperatur og ved høy produksjon (maksimal biomasse på lokaliteten). I følge søknad er anlegget inntegnet i lengderetning samme som hovedstrømretningene, det betyr at de merdene lengst unna innkommende strømmen vil kunne bli påvirket av merdene foran.
Det forventes at søker overvåker oksygennivået og at det finnes beredskapstiltak ved uforsvarlige nivåer.

Omkringliggende geografi:
Lokalitetens beliggenhet er av betydning for miljøet for fisken i merdene. I dette tilfellet ligger lokaliteten ute ved Gaukværøya. Det er målt relativt sterk strøm i området, og Mattilsynet er ikke kjent med at det foreligger industri eller forurensningskilder som vil kunne ha negativt innvirkning på lokaliteten.
Mattilsynet vurderer at lokalitetens beliggenhet ikke vil bli negativt påvirket av omkringliggende geografi.

Bunnforhold og topografi:
Opphoping av bunnsedimenter kan ha negativ innvirkning på vannkvaliteten i merden. Risiko for slik negativ innvirkning øker med redusert avstand mellom merd og sjøbunn. Anbefalt minsteavstand mellom notbunn og sjøbunn er i etableringsretningslinjen satt til 20 meter. Ved omsøkte lokalitet er avstanden mellom bunn og notbunn regnet til å være i området 10-20 meters dybde avhengig av notvalget. Dybden i lokalitetsområdet er forholdsvis grunn. Det er oppgitt dybder under anlegget på mellom 32-36 meter. Det foreligger stort sett en kontinuerlig bevegelse i bunnvannet. Totalt sett var kun 4,9 % av målingene <1 cm/sek i måleperioden. Gjennomsnittlig bunnstrøm ble registrert til 5,7 cm/sek.

Mattilsynet finner at det sannsynligvis ikke vil foreligge vesentlig opphoping av sedimenter under anlegget som kan utgjøre en fare for fisken.

Hensynet til dyrehelse og smitte

Det fremgår av etableringsforskriften § 7 andre ledd at i vurderingen av smittefaren skal det legges særlig vekt på avstand til vassdrag, annen akvakulturrelatert virksomhet og til grupper av akvakulturanlegg. Det skal også legges vekt på hvilken art som skal oppdrettes, driftsform og produksjonsomfang.
Plassering av et akvakulturanlegg i forhold til andre virksomheter og omkringliggende miljø har avgjørende betydning for forebygging og bekjempelse av smittsom sykdom.

Avstand til omkringliggende akvakulturaktiviteter og anadrome vassdrag:
I følge etableringsretningslinjen kan matfiskanlegg større enn 2700 tonn MTB med inntil 3600 tonn MTB som hovedregel godkjennes etablert med større avstand til annen oppdrettsvirksomhet enn 3-4 km i sjø til andre matfiskanlegg.
Det følger av søknaden at lokaliteten Gaukværøya ligger 15 km fra nærmeste akvakulturlokalitet. Nærmeste fiskeslakteri ligger 21 km unna, anbefalt minsteavstand til fiskeslakteri er 5 km. Mattilsynet vurderer avstandskravet til omkringliggende akvakulturanlegg og anadrome vassdrag som oppfylt.

Avstand til viktig transportrute for akvakulturdyr:
I etableringsretningslinjen er avstandskravet til viktige fareleder for oppdrettslaks 1.5 km. Brønnbåttransporter går i hovedsak på østsiden av Langøya, og transporter som går på vestsiden av Langøya vil i hovedsak gå på yttersiden av Gaukværøy. Farleden innenfor Gaukværøya er lite egnet for brønnbåter.
Mattilsynet vurderer at avstanden til farleder er akesptabel.

Avstand til viktige lakseførende vassdrag:
I følge etableringsretningslinjen kan matfiskanlegg større enn 2700 tonn MTB med inntil 3600 tonn MTB godkjennes etablert dersom avstand til viktige lakseførende vassdrag er 3-4 km.

Næreste anadrome vassdrag til omsøkte lokalitet er Straumevassdraget. Dette ligger 9,3 km i retning nordøst fra omsøkte lokalitet. Vassdraget ligger derimot nedstrøms i forhold til den totale vanntransporten ved lokalitetsområdet. I følge lakseregisteret's fangststatistikk for vassdraget (http://lakseregister.fylkesmannen.no/lakseregister/public/default.aspx) har det i perioden 1996 tom 2015 i gjennomsnitt blitt landet ca. 352 stk. sjøørret og ca. 43 stk. laks per år. Smittepresset av enkelte sykdommer og parasitter vil alltid kunne bli større i nærområder når det etableres en lokalitet eller når biomassen økes. Lakselus er sykdommen/parasitten som gir de antatt største utfordringene for vill laksefisk i dagens oppdrettssituasjon på landsbasis. Sykdomspresset til vassdraget vil kunne øke, samtidig synes bestanden i vassdraget såpass liten at det er lite sannsynlig at smittefaren vil være vesentlig. Ikke desto mindre vil det kunne få desto større betydning for villfiskbestanden, om den skulle bli smittet med lakselus eller andre fiskesykdommer.

Akseptert forekomst av lakslus er regulert i egen forskrift med hjemmel i matloven. Regelverket setter krav til maksimalt antall voksne holus per fisk, og krav til tiltak dersom denne virksomheten ikke klarer å holde seg under denne grensen. Regelverket setter også krav til at aktørene har en plan som beskriver samordnede tiltak som skal gjennomføres for å ivareta hensyn til ville bestander. Planen

skal spesielt omfatte tiltak som sikrer lavest mulig forekomst av infektive stadier av lakselus i sjøen i perioder som er kritiske for ville bestander av laks og sjøørret. Det skal videre gjennomføres tiltak for å holde lakselusnivået nede, om så utslakting av fisk.

Flere lokaliteter gir økt fleksibilitet mht lengre brakklegging av den enkelte lokalitet, og således finner Mattilsynet at det totale lakseluspresset i området ikke vil øke med en ny lokalitet. Tvert imot mener vi at mulighet for en lengre brakkleggingsperiode av et område gir større sannsynlighet for redusert lakseluspress i det enkelte området.
Mattilsynet vurderer ut ifra dette at etablering av den omsøkte lokaliteten ikke vil medføre så stor negativ påvirkning på de ville bestander av laksefisk i nærområdet at det bør vektlegges.

Beredskapsplan og internkontrollsystem

Etableringsforskriften § 7 fjerde ledd sier at: «Det skal foreligge et internkontrollsystem som sannsynliggjør at kravet til smittehygienisk og velferdsmessig forsvarlig drift, herunder beredskapsplan, risikobasert helsekontroll, opprettholdelse av god vannkvalitet og journalføring, kan etterleves».

Mattilsynet har kjennskap til virksomheten og internkontrollsystemet. I forbindelse med ILA utbrudd ved lokalitetene Bonhammaren, Hysjorda og Skatleia i 2013 ble beredskapsplanen umiddelbart tatt i bruk, og planen var i all vesentlighet dekkende for de behov som dukket opp under denne ILA epoken. I forbindelse med utbrudd av ILA på smolten i 2015 ble fisken på lokaliteten destruert i løpet av to dager.
Søker har estimert tidsplanen for slakting/tømming av omsøkte lokalitet ved eget slakteri til å ta 56 normal arbeidsdager ved maks biomasse (3120 tonn) uten overtid og med ett skift. Ved behov kan tømming gjennomføres raskere, ved å øke kapasiteten på eget slakteri samtidig som andre slakteri i området benyttes. Når det gjelder lokalitetens plassering og eksponering så uttales det følgende til søknaden:
Vi transporterer regelmessig slaktefisk gjennom disse farvannene, og har til dags dato ikke hatt stopp på slakteriet på grunn av dårlig vær. Vi forventer å klare å håndtere denne lokaliteten på samme måte som andre løpende driftsutfordringer.

I følge beskrivelsen skisseres det egen flåte for omsøkte lokalitet, og landbase ved Steinesjøen. Det beskrives at flåten vil ha dødfiskfasiliteter og lagringskapasitet som er tilpasset lokalitetsstørrelsen. Mattilsynet gjør oppmerksom på at som veiledende norm for matfiskanlegg i sjø anbefales at lagringskapasiteten ikke bør være mindre enn 0,5 til 0,75 % av den stående biomassen på lokaliteten.

Mattilsynet vurderer at beredskapsplan og internkontrollsystem er tilstrekkelig til å sannsynliggjøre at krav til beredskap, samt smittehygienisk og velferdsmessig forsvarlig drift kan etterleves.

Naturmangfoldloven

Lovens formål er bærekraftig bruk og vern av naturen. Naturen skal gi grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden. Bærekraftig bruk skal også ivaretas gjennom offentlige myndigheters vedtak Prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer

når offentlig myndighet utøves. Et grunnleggende krav er at alle beslutninger skal bygge på kunnskap om naturmangfoldet og hvordan et planlagt tiltak påvirker naturmangfoldet. Det skal gjøres en vurdering av den samlede belastningen som naturmangfoldet blir, eller vil bli, utsatt for. Vet man lite om virkningene av tiltaket, skal føre-var-prinsippet tillegges stor vekt i saken.
Enhver menneskelig aktivitet kan medføre påvirkning på naturmangfoldet. Mattilsynet har vurdert lokalitetens plassering i forhold til anadrome elver i området, og den mulige påvirkning en lokalitetsetablering ved Gaukværøya kan medføre for eventuelle ville laksefiskbestander (se avsnitt om "Avstand til viktige lakseførende vassdrag").
Mattilsynet forutsetter at søker overholder regelverkskravene vedrørende bekjempelse av lakselus. På bakgrunn av dette legger vi til grunn at etablering av lokaliteten ikke innebærer en risiko av betydning med hensyn til naturens mangfold.

Oppsummering

Mattilsynet har vurdert de fiskehelse- og velferdsmessige egenskaper ved lokaliteten sett i sammenheng med omkringliggende miljø. Lokalitetens avstand til omkringliggende akvakulturaktiviteter og anadrome vassdrag oppfyller veiledende avstandskrav for en akvakulturlokalitet av omsøkt størrelse. Internkontrollsystem og beredskapsplaner er kjent for Mattilsynet, og funnet å oppfylle kravet til at smittehygienisk og velferdsmessig forsvarlig drift kan etterleves. Når det gjelder lokalitetens plassering i forhold til hensyn til dyrevelferd, så finner vi at strømforholdene i målte periode tidvis er i øvre sjikt av det Mattilsynet finner forsvarlig. Strømmålingene representere et øyeblikksbild for målte strømperiode. Plassering av nøter og andre installasjoner kan ha innvirkning på strømforholdenen ved lokaliteten, og det er først etter at en lokalitet er tatt i bruk at man vil se hvilke faktiske egenskaper den har. Søker har risikovurdert den sterke strømmen opp mot både smoltutsett og slakting/tømming av lokalitet. Ut fra risikovurderingen har søker satt en minimumsgrense for hvor stor fisken skal være ved utsett. Mattilsynet har med utgangspunkt i disse samlede vurderingene funnet at lokaliteten sett fra Mattilsynets forvaltningsansvar kan innvilges med vilkår.
Mattilsynet har fattet vedtak uten forhåndsvarsel da søker er kjent med at vedtak vil treffes, jf forvaltningsloven § 16 3. ledd.

Mattilsynet vil vurdere å trekke godkjenningen tilbake dersom virksomheten ikke overholder vesentlige forhold i vilkårene for godkjenningen eller ikke oppfyller vesentlige krav i regelverket. Mattilsynet skal til enhver tid holdes orientert om hvem som er ansvarlig for virksomheten.

Se vedlegg til tilsynsrapport.

Med hilsen

Arnt Inge Berget
avdelingssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.

Kopi til:
Nordland Fylkeskommune, Fylkeshuset, 8048 BODØ
Fiskeridirektoratet region Nord, Postboks 185 Sentrum, 5804 BERGEN
Fylkesmannen i Nordland, Statens Hus, Moloveien 10, 8002 BODØ

Vedlegg:
Vedlegg til tilsynsrapport
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

VEDLEGG TIL TILSYNSRAPPORT

Hjemmel for tilsyn

Mattilsynet har i henhold til matloven § 23 / dyrevelferdsloven § 30 / dyrehelsepersonelloven / forskrift om omsetning av reseptfrie legemidler § 18 hjemmel til å føre tilsyn og fatte vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i medhold av loven / forskriften

Klagerett

Det er klagerett på enkeltvedtak. Fristen for å klage er tre uker etter at dere har mottatt informasjon om vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere finner mer informasjon om klageretten i vedlegget Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak.

Gebyr ved oppfølgingstilsyn:

Dersom Mattilsynet må gjennomføre et nytt fysisk tilsynsbesøk for å kontrollere at vedtak er etterkommet, vil det bli ilagt et gebyr på kr 2200,-. Krav om gebyr er hjemlet i forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) § 1, jf. kontrollforordningen artikkel 28, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen § 15a.

Aktuelt regelverk:

- FOR 2008-06-17 nr 823: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m (forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv)

Avsender	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak (Forvaltningsloven § 27)	
Mattilsynet Avdeling Midtre Hålogaland Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
KRISTOFFERSEN EGIL & SØNNER A/S Jennskarveien 52 8475 STRAUMSJØEN	16.08.2016	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis De ønsker å klage over vedtak De har fått underretning om.

Klagerett	De har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan De klage til	Klagen skal først sendes til avsenderen av denne meldingen. Dersom dette organet ikke endrer vedtaket som følge av klagen, vil den bli sendt videre til klageinstansen for avgjørelse.
Fristen til å klage	Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet ble mottatt. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristen løper ut. Dersom De klager så sent at det kan være uklart for oss om De har klaget i rett tid, bes De oppgi dato når denne meldingen ble mottatt. Dersom klagen blir sendt for sent, er det adgang til å se bort fra den. Om De har særlig grunn til det, kan De likevel søke om å få forlenget klagefristen. De bør da i tilfelle nevne grunnen til forsinkelsen.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom De ikke allerede har fått begrunnelse for vedtaket, kan De sette fram krav om å få det. Slikt krav må settes fram i løpet av klagefristen. Klagefristen blir i så fall avbrutt, og ny frist begynner å løpe fra det tidspunkt De mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	Klagen skal nevne det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. De bør også nevne Deres begrunnelse for å klage og eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen. Klagen må undertegnes.
Utsetting av vedtaket	Selv om De har klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. De har imidlertid adgang til å søke om å få utsatt iverksettingen av vedtaket inntil klagefristen er ute eller klagen er avgjort
Rett til å se sakens dokumenter og til å kreve veiledning	Med visse begrensninger har De rett til å se dokumentene i saken, jf fvl §§ 18 og 19. De må i tilfelle vende Dem til det forvaltningsorgan som har sendt denne meldingen. Der kan De også få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	De kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokatbistand etter reglene om fritt rettsråd. Her gjelder imidlertid normalt visse inntekts- og formuesgrenser. Fylkesmannens kontor eller vedkommende advokat kan gi nærmere veiledning. Det er også særskilt adgang til å kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, for eksempel til advokatbistand. Dersom vedtaket er blitt endret til gunst for klageren, er det etter fvl § 36 også adgang til å søke dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med saken. Klageinstansen vil om nødvendig orientere Dem om retten til å kreve slik dekning for sakskostnader.
Klage til Sivilombudsmannen	Det er også mulig å klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen).